

PARLAMENT DE CATALUNYA

**Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanovas**

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 18 de juliol del 1934

SUMARI

S'obre la sessió a un quart de set i cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Presentació d'un Projecte de Llei sobre la concessió d'una subvenció a l'Hospital Clínic de Barcelona. Passa a la Comissió corresponent.

Ordre del dia:

Prec del senyor Colldeforns sobre els ports de Barcelona i Tarragona i el traspàs de serveis. Els senyors Soler i Bru i Fronjosà s'hi adhereixen. Se suspèn el debat.

Presentació del Projecte de Llei Electoral. Passa a la Comissió corresponent. Manifestacions de l'honorable senyor President de la Generalitat.

El senyor Simó i Bofarull reitera un prec al senyor Conseller de Treball i Obres Públiques sobre els mercats dominicals i s'adhereix al prec del senyor Colldeforns referent als ports de Barcelona i Tarragona i el traspàs de serveis.

El senyor Conseller de Finances contesta el prec dels senyors Colldeforns, Soler i Bru, Fronjosà i Simó i Bofarull sobre els ports de Barcelona i Tarragona i el traspàs de serveis.

El senyor Galés agraeix les manifestacions del senyor Conseller de Finances.

Prec del senyor Ruiz i Ponseti al senyor Conseller de Justícia i Dret sobre la independència de les funcions judicials.

Contestació del senyor Conseller de Justícia i Dret i rectificacions dels senyors Ruiz i Ponseti i Conseller de Justícia i Dret.

Presentació d'un Projecte de Llei relatiu a tutela i curatela. Passa a la Comissió corresponent.

Lectura del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Carta Sanitària de Barcelona.

Lectura del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a la concessió d'una subvenció a l'Hospital Clínic de Barcelona.

Lectura del dictamen de la Comissió sobre la Proposició de Llei relativa a la composició de les Juntes de Repartiment general d'Utilitats.

Ordre del dia per a la sessió de dijous.

S'aixeca la sessió a un quart de nou de la vetlla.

Comença la sessió a un quart de set i cinc minuts de la tarda sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Consellers de Finances, de Cultura i d'Economia i Agricultura.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Presentació d'un Projecte de Llei sobre la concessió d'una subvenció a l'Hospital Clínic de Barcelona

(Es dona lectura al següent :

«DECRET

Com a President de la Generalitat de Catalunya, a proposta dels Consellers de Finances i Sanitat i Assistència Social i d'acord amb el Consell, He resolt :

Autoritzar els Consellers de Finances i Sanitat i Assistència Social, per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei sobre la concessió d'una subvenció a l'Hospital Clínic de Barcelona, durant vint anys, per tal de normalitzar la seva situació econòmica.

Barcelona, 16 de juliol del 1934. — Lluís Companys. — El Conseller de Finances, Martí Esteve. — El Conseller de Sanitat i Assistència Social, J. Dencàs.»

(L'honorable senyor Conseller de Finances, des de la tribuna de Consellers, dona lectura al següent Projecte de Llei :

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

El Govern de la Generalitat ha vingut preocupant-se de solucionar la situació econòmica de les organitzacions hospitalàries de la nostra terra i pel Decret del 10 d'abril darrer es dicten ja orientacions en tal sentit.

Les dificultats econòmiques amb què ha vingut lluitant l'Hospital Clínic de Barcelona han sofert un agreujament en aquest darrer temps i ha obligat a la Junta Administrativa del mateix a recórrer a la Generalitat de Catalunya i a l'Ajuntament de Barcelona, com a organismes que han vingut prestant-li suport per tal de què l'ajudin a complir els seus compromisos, a normalitzar la seva situació i fer possible el seu funcionament.

Amb tal finalitat projecta l'esmentada Junta Administrativa la contractació d'un préstec, en condicions avantatjoses, amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, per a fer factible el qual, és necessari un obligament per part de la Generalitat i de l'Ajuntament de Barcelona, en quantia igual de satisfer una subvenció que pugui garantir el pagament dels interessos i l'amortització de l'esmentada operació.

Per tant, el Conseller de Finances i de Sanitat i Assistència Social, d'acord amb el Consell Executiu, tenen l'honor de sotmetre a la deliberació del Parlament de Catalunya el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.er La Generalitat de Catalunya consignarà en els seus Pressupostos ordinaris, durant el termini dels vint anys compresos entre 1935 i 1954, una subvenció de quantia anual de 80,242'60 pessetes a l'Hospital Clínic de Barcelona per tal de què la Junta Administrativa de l'esmentat Establiment pugui contractar amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis i amb destinació a atendre necessitats urgents de l'esmentat Hospital, una operació de crèdit de 2 milions de pessetes, la qual subvenció podrà consignar-se o fer-se efectiva directament a favor de l'Entitat creditora quan el Departament de Finances ho consideri necessari.

Article 2.ª L'efectivitat de la subvenció a què fa referència el precedent article quedarà en supens fins i tant que l'Ajuntament de Barcelona contregui anàloga obligació en exacta quantia i pel mateix termini.

Article 3.er Els Departaments de Finances i Sanitat i Assistència Social, exerciran sobre el regíme en funcionament de l'Hospital Clínic de Barcelona, a càrrec de la seva Junta Administrativa el control convenient pel que fa referència a l'especial garantia i ajut econòmic atorgada per la present Llei, sense perjudici de les funcions que en la matèria puguin correspondre al Departament de Sanitat i Assistència Social i els Organismes que del mateix depenen de conformitat amb les «Normes bàsiques per a la reglamentació dels Hospitals del districte de la circumscripció de Barcelona» aprovades per Decret de 10 d'abril darrer, i amb les demés disposicions en vigor o que es dictin en el successiu.

Barcelona, 16 de juliol del 1934.—Lluís Companys. — El Conseller de Finances, Martí Esteve. — El Conseller de Sanitat i Assistència Social, J. Dencàs.»

El Sr. PRESIDENT : Passa a la Comissió corresponent.

Podria reunir-se la Comissió de Finances per tal de dictaminar aquest projecte i donar-ne lectura en la mateixa sessió d'avui.

Precs i preguntes

Els ports de Barcelona i de Tarragona i el traspàs de serveis

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Colldeforns.

El Sr. COLLDEFORNS : Senyors Diputats : El prec que avui em permeto adreçar al Govern té la més alta importància, perquè es tracta d'una qüestió transcendental, i faig ús de la paraula per a protestar enèrgicament contra el Govern de Madrid, Govern que es pot afirmar rodonament que és de l'anti-República i que ve fent la dignitat de Catalunya.

Jo us he de demanar que em perdoneu si faig quelcom d'història, però crec que és necessari per a fonamentar la raó absoluta que té Catalunya a reivindicar els ports de Barcelona i Tarragona, que han d'ésser regits precisament per la

Generalitat a causa de l'experiència tristíssima assolida pel sistema amb què han vingut essent regits fins ara.

Tots nosaltres ja tenim coneixement de com velles Cròniques daten la fundació de Barcelona a 1,670 anys abans de la nostra era. Això significa que es perd en la llunyania dels temps mitològics, atribuint-se la seva fundació a l'Hèrcules Líbic, fill de Júpiter Ossiris, d'Egipte.

Cal recordar que sota la dominació romana, Barcelona fou una de les cinc úniques ciutats romanes que gaudien del Dret romà. De manera que fa uns dos mil anys, es van concedir per l'Imperi romà a Barcelona les màximes facultats.

Quan la invasió dels visigots fou elegida Barcelona per Capitalitat de la Marca gòtica amb la Septimània, i precisament cal recordar també que a l'Edat Mitjana fou Barcelona una primera potència marítima. És a dir que la força de Barcelona era tan gran, irradiava un poder d'atracció tan immens, que al llarg de la història veiem que els diferents pobles sempre la reconeixien i li retien homenatge, precisament concedint a Barcelona el ple dret de regir els seus destins.

Aquest dret concedit per Roma, aquest dret reconegut pel primer rei got, aquest dret reconegut també pel nét de l'Emperador Carolus Magnus, en una època que podríem anomenar-la de tirania i d'opressió, es pot dir ben alt, parlant clar i català, que aquest dret no és reconegut pel que afecta a les qüestions dels ports de mar, ni tan sols en principi, per un Govern que s'atreveix a dir-se republicà, però que amb els seus fets demostra d'una manera evident, que precisament l'ànima republicana cada dia s'allunya més de la «meseta central» d'Espanya.

Cal recordar que fou a l'any 1351 que la marina catalana era tan forta, com la mateixa marina d'Anglaterra. Aquest fet històric ja no s'ha tornat a registrar, perquè unides les marines de Portugal, Catalunya i Espanya, mai més han pogut assolir la importància ni el nombre de vaixells que tingué la nostra en aquella època.

Cal recordar també que la llengua catalana en el segle XIII estava escampada arreu de la Mediterrània i que el seu coneixement fins era popular a les tres Penínsules de la Mediterrània, parlant-se a Flandes, i en acabar aquesta preponderància, que havia assolit la pàtria catalana, aquesta força precisament que havia assolit perquè arreu de la Mediterrània portava el seu afany de llibertat, en sobrevenir la unitat espanyola, declina en forma tal que dissortadament es pot dir que aleshores va començar la corva descendent de la marina catalana, a tal extrem que avui es pot afirmar que ha culminat amb la decadència del port de Barcelona.

(Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.)

Jo em permetré fer una comparació amb altres ports importants del món. Em referiré al port d'Hamburg. Com les VV. SS. saben, el port d'Hamburg fou, i és, una República lliure de les tres ciutats lliures hanseàtiques d'Hamburg, Lübeck i Bremen. Doncs bé; Hamburg precisament ha assolit el desenvolupament tan gran perquè ha pogut regir els seus propis destins. I si Barce-

lona ha arribat a la decadència marítima, que avui tots sentim en el més fons de l'ànima, és perquè els ports de Barcelona i de Tarragona han estat regits des de la meseta central d'Espanya. Recordaré també que Londres, el primer port d'Europa, ha pogut assolir aquesta situació privilegiada, precisament per tenir la capitalitat de la Gran Bretanya en el mateix Londres. És a dir, si nosaltres ens fixem en els altres ports que no han gaudit d'una plena llibertat d'acció, en canvi, veurem com són pròspers perquè precisament la capitalitat de la nació resideix en aquell mateix lloc. Cal també referir-se als ports dels Estats Units. Els ports dels Estats Units, dintre del règim de confederació d'aquells Estats, precisament han pogut anar-se desenvolupant, perquè el mateix port és el que ha regit el seu propi govern, és el que ha pogut portar a cap les millores necessàries i fomentar el tràfec i, en fi, ha fet tot quan era necessari per a assolir el zènit de la prosperitat.

I ja concretant al port de Barcelona, cal recordar que precisament fou per decret del Govern revolucionari de l'any 1869, que es constituí la Junta del Port de Barcelona, que fou la primera Junta de Ports d'Espanya. Cal assenyalar el fet de què des d'aquella època fins ara es porten gastades al port de Barcelona 300 milions i escatx de pessetes; d'aquests tres-cents milions i escatx de pessetes, l'Estat solament ha contribuït en una xifra al voltant de vint-i-sis milions. I des del moment i hora en què la Junta d'Obres del Port, per bé que sigui una entitat autònoma, resulta que per si mateixa no pot resoldre cap problema i que tot queda sotmès a la direcció suprema de Madrid, és ben fàcil de comprendre i tots sabem les tristes conseqüències que d'això han derivat, de què, com és natural, des de Madrid de cap manera es poden satisfer les necessitats del port de Barcelona!

I com a demostració plena d'aquesta veritat incontrovertible, assenyalaré alguns fets que realment són extraordinaris. Avui dia tenim en el port de Barcelona, en servei actiu, una draga que va servir per dragar el Canal de Suez, en el temps, però, de la seva obertura. Aquesta draga anacrònica, aquesta draga digna de figurar en algun lloc d'honor del port, com si fos un objecte de museu, aquesta és la draga que encara serveix avui a Barcelona per a dragar el port i que ensems és la irrisió i la burla dels navegants que toquen al nostre port! També hi ha una famosa «machina» de vint-i-cinc tones de força, construïda dalt d'un torreó, en un angle del port, i que precisament està construïda en un lloc en el qual no hi ha manera d'atracar cap navili, i la prova és que aquesta grua no funciona mai. No té res de particular que aquesta grua estigui allí tants i tants anys, perquè quan jo era petit ja l'havia vista i encara continua essent-hi, perquè si aquesta grua s'hagués de traslladar, amb el règim avui imperant, amb aquest règim absurd i inqualificable amb el qual es volen dirigir les qüestions del port de Barcelona des de Madrid, potser es traslladaria de lloc d'aquí a cinc anys!

I per a demostrar que això és una veritat i no és cap exageració, assenyalaré un altre fet que jo qualifico de greu. Durant la gran aflluència de mercaderies que hi va haver en el port de Barcelona després de la guerra, es va creure que era precis

muntar una sèrie de grues, perfeccionades per a poder satisfer el tràfec del port. Aquest projecte es va anar arrossegant anys i anys. En definitiva, s'han arribat a construir; fa cosa de dos anys que ja estan muntades, i no funcionen, sinó que gairebé es rovellen, i si no es rovellen, és per un miracle de la classe a què es pugui atribuir, per la senzilla raó de què per funcionar, essent elèctriques, necessiten una estació per transformar la corrent, puix que essent la corrent de què avui es disposa alterna i essent grues que funcionen únicament amb corrent contínua, es necessita una estació especial que val a la vora de dues-centes mil pessetes, estació de la qual fa poc ha arribat el permís de Madrid, al cap de dos anys d'haver-se demanat. Però hi ha encara una cosa que és més simptomàtica, que podríem dir que és el més vergonyós i el més indigne d'aquest règim ridícul que impera al port de Barcelona, i és que aquestes grues, avui dia, si estiguessin en situació de funcionar, no es podrien fer funcionar, perquè hi ha una crisi del treball al port tan fonda, com les VV. SS. saben, que si funcionessin aquestes grues, es correria el risc tal volta, perquè a més de no haver-se fet estudis pràctics per a llur aplicació, que aleshores la misèria que avui hi ha al port encara seria més gran; de manera que dient-ho tal com és en la realitat, es pot afirmar rodonament, que aquestes grues que valen tres milions de pessetes, són perfectament inútils.

Tots haureu vist, anant cap al port, a la dreta del moll de Barcelona, que és el moll on atraquen els grans transatlàntics, que hi ha dos edificis en construcció d'unes línies arquitectòniques magnífiques. Jo no sé de moment — en aquest moment no recordo quants anys, no dies, sinó anys — fa que les obres estan parades. Estan parades perquè precisament en aquesta qüestió hi intervé la Junta Mixta d'Urbanització i Encasernament, una altra cosa absurda que permeté en temps de la Dictadura que fossin invadides les atribucions de la Junta d'Obres del Port per una militarada, que en aquella època fou recolzada d'una manera decisiva per les forces vives de Barcelona. Es per aquesta intervenció fatídica d'aquesta Junta al port, per la qual el comerç de Barcelona ha de pagar un 1 per 100 dels drets or de les mercaderies que arriben al nostre port i que és una de les causes precisament de la decadència que tots lamentem.

En quant a la construcció del nostre port, arrastrant-se amb aquesta forma inaudita, es dona el cas de què hi hagué un enginyer en el segle passat, que va aconsellar i es va prendre en consideració que era convenient fer l'excavació de la dàrsena de Sant Beltran a fi i efecte que hi hagués més lloc en els molls, creient que era el més convenient. Doncs bé; es va portar a cap un altre projecte, que jo m'atreveixo a qualificar d'absolutament catastròfic, tota vegada que recordareu que així com abans la dàrsena de Sant Beltran, que està a la dreta del moll de Barcelona, a la dreta del monument a Colom, resulta que formava un angle recte, en canvi es va agafar una línia inclinada, com a parament del moll, i aquella dàrsena magnífica on podien haver-hi maniobrat els navilis més grans del món, conservant-se el calat del port, resulta que empetitint-se foren suprimits

alguns atracs, i té ara el moll una forma irregular, despenent-se una sèrie d'enormes consignacions dels pressupostos per les obres del port i, en canvi, amb aquest objectiu no es va assolir més que anar perdent temps, anar fent, anar tirant i anar passant anys, que és la idea que presideix els destins del port de Barcelona.

Cal recordar que ja no és obra d'ara, sinó de molts anys endarrera, la iniciació del Port Franc de Barcelona, a més de què el Port Franc de Barcelona va ésser iniciat en una època tardana, en una època en què Marsella i en què Gènova ja tenien estructurats aquests serveis feia anys i havien arribat ja a assolir la màxima prosperitat en aquest sentit. Ha estat tan fatídica la manera de dirigir els destins del port de Barcelona — i en parlar del port de Barcelona també parlo del port de Tarragona, perquè està sotmès a la mateixa tirania, està sotmès al mateix tracte insuportable del port de Barcelona — que cal recordar que la marina catalana ha anat minvant i minvant sempre més, i que avui dia són ben pocs els navilis de la marina catalana i són ben pocs precisament perquè hi ha hagut un interès marcat en què Catalunya visqués d'espàtlls a la mar. En canvi, vegeu el port de Gènova, el nombre immens de navilis que té en la seva matrícula, com també el nombre que en té el port de Marsella.

Cal fer l'afirmació que el poble català vegé amb goig la proclamació de la República per acabar d'una vegada amb aquest absurd, per acabar d'una vegada amb aquestes anomalies. Per tant, el port de Barcelona, cap i casal de Catalunya, el port de Barcelona que al llarg de la història tots sabem que ha vingut a ésser l'ànima de Catalunya, que ha tingut la força d'imanar tant les voluntats del nostre poble, que veiem que en l'edat mitjana es van consolidar amb el regisme de Barcelona, sota la direcció del comtat de Barcelona, comtats i més comtats, i Barcelona conservava el nom de comtat de Barcelona que regia comtats llunyans, com en temps de Berenguer Ramon III s'anexaren al de Barcelona, els comtats de Besalú i de la Cerdanya; és una cosa tan antagònica, és una cosa tan fatídica per a la vida de Catalunya, que es podria dir que les llibertats de Catalunya precisament on més ha de cristallitzar, on més ha d'irradiar el seu èxit, la seva veritat, és precisament amb la plena llibertat de la Generalitat a governar els ports de Barcelona i de Tarragona, que dintre de la història de Catalunya, quan han pogut ésser dirigits per catalans, han tingut una prosperitat magnífica i que espero assoliran en l'esdevenidor una vegada s'hagi tallat aquest abús intolerable, que no pot suportar de cap manera el poble català.

Jo, en adreçar el meu prec al Govern, vull fer resaltar — i jo ja sé que no escaparà a la seva penetració —, la importància definitiva que té el que els ports de Barcelona i de Tarragona passin a la sobirania de la Generalitat, sobirania, que en la forma en què estava prevista era limitada a l'execució de la legislació de l'Estat central. Ara bé; l'ànima de l'autonomia ha d'ésser i és en la forma que l'entenem els catalans, una autonomia fraternal, una autonomia comprensiva i quan l'autonomia no s'aplica en aquesta forma,

única forma en la qual s'aplica en els estats federats, l'autonomia, cau per la seva base, és inexistència i no té raó d'ésser, i, sobretot, no té raó d'ésser quan damunt de no interpretar-se l'autonomia en aquesta forma — que és l'única possible — s'arriba a l'extrem inaudit de què l'acord de la Junta mixta de traspassos de serveis signat el 20 de juny, en un decret del Govern de Madrid amb data 7 de juliol, fou publicat en la *Gaseta*, del 8 de juliol i en canvi, el decret del Govern de Madrid que per ésser una cosa perfectament regular havia d'haver-se aprovat en el Parlament de Madrid i no per decret, porta data 4 de juliol i fou publicat en la *Gaseta* de l'11 de juliol. Aquesta forma subterrània de procedir del Govern de Madrid no té res de regular, i jo, carregat de raó, m'atreveixo a qualificar-la amb l'únic nom que mereix, que és un mancament a la correcció, perquè quan s'estableix un tracte entre persones, o si és de caràcter polític entre pobles, precisament la dignitat i la sèrieta obliguen a portar el compliment d'aquell tracte per un terreny en el qual no pugui de cap manera sorgir el més petit càrrec ni la més lleu protesta. En canvi, aquí tenim que després d'haver establert un acord, que segons la Constitució i l'Estatut era l'únic acord possible pel qual havia de passar quan menys l'execució de la legislació dels ports de Barcelona i Tarragona a la Generalitat, ens trobem que amb data 7 de juliol surt a la *Gaseta* del 8 de juliol l'acord de què passin a la Generalitat aquests ports i, en canvi, a la *Gaseta* de l'11 de juliol, surt un decret de data anterior, de data, com he dit abans, de 4 de juliol. Això és una cosa inaudita, això ja arriba als límits — diria jo — de voler deliberadament inferir-nos un greuge, que nosaltres els catalans no podem tolerar, tota vegada que el Port de Barcelona és tan vital pel nostre poble, tan lligat als destins de la nostra pàtria, que l'única manera que hi ha d'assolir la salvació del port de Barcelona, d'impedir la seva decadència i de canviar el rumb i emprendre una altra marxa, és que el Govern de l'Estat central, si vol demostrar que guarda un últim reste de dignitat, si vol demostrar que aquesta dignitat és tangible, a la vista dels que enfoquen els seus actes, retiri aquest decret pel qual priva que l'execució sigui conferida a la Generalitat. És tant important això, és una cosa d'un abast tan trascendental, perquè precisament hem arribat ara en un moment en què el port de Barcelona i també el port de Tarragona es troben en un punt de la corva descendent, que si continuem per aquest camí significa la catàstrofe, significa la ruïna més espantosa.

Cal tenir en compte que fa molts i molts anys que ens estem queixant del que passa als ports de Barcelona i Tarragona, en quant a la forma de dirigir i d'encarrilar el seu tràfec i que, repeteixo, és una cosa inaudita. Avui en el concert internacional l'única manera de sortir endavant és fer les coses amb coneixement de causa, després d'un estudi acurat, i si continuem sota aquella arrogància pròpia dels que avui detenten el Govern a la «meseta central» d'Espanya, si continuem fent-ho d'aquesta forma, que és la reproducció i l'enlairament del sistema que fins ara ha imperat, hem

de comprendre que el port es precipita vers una ruïna espantosa, que crec que tots els catalans hem d'impedir que hi arribi.

Jo hem permès recordar aquí que aquest Estat central, aquestes romanalles de l'esperit ancestral del poble de Castella, i parlo d'aquesta forma perquè de la manera que actua és a plena satisfacció de les forces de Gil Robles; parlo en aquesta forma precisament per això, perquè cal destacar d'una manera claríssima que precisament està seguint els mateixos camins de pernició, de desastre i de ruïna que seguia la monarquia. Jo ara em permetré — i us prego que tingueu un xic de paciència per a escoltar el meu parlament — recordar un fet com és el d'aquests senyors que pretenen tenir patents de savis, aquests senyors, i lamento moltíssim que no estiguin aquí els seus naturals aliats de Lliga, amb pretensió de «catalana», perquè aleshores potser apuraria un xic més la paciència de la Cambra i m'extendria més en la meua disertació. Deia que cal recordar que aquesta reunió de savis encrostats en el Govern central, a l'any 1907, amb aquella Llei de reconstrucció de la marina, varen acordar la construcció de quatre petits creuers, anomenats canoners. Aquests canoners, la construcció dels quals fou acordada l'any 1907, es construïren: el «Recalde», l'any 1910; el «Lauria», l'any 1911; el «Bonifaz», el mateix any, i el «Laya» també. Doncs bé, aquest tipus de navilis, de que la nostra armada n'estava infestada (en teníem en aquella època sis en actiu), l'any 1894 fou refusada per Anglaterra; de manera que quinze anys més tard el Govern d'Espanya va portar a cap la construcció del mateix model inservible; amb aquestes demores inexplicables amb les quals no s'acaben mai de fer les coses, es construïren vaixells de guerra reputats absolutament d'inservibles feia quinze anys.

Jo assenyalo això com a símptoma, perquè ens trobem en la mateixa situació gràcies a l'eufòria lerrouxista, excitada al seu extrem més perillós. Nosaltres, els catalans, de cap manera ens hi podem sentir conformes, perquè el nostre esperit, que li agrada la veritat i la llibertat, és completament antagònic amb la manera com entén les coses aquell Govern. Continua tot en el mateix camí que abans a l'anti-república de Madrid, i cal recordar aquí que fou amb aquells Governos fatídics, l'essència dels quals avui tan bé personifica Gil Robles, fou amb aquells Governos fatídics que l'any 1886, per l'octubre, es va acabar l'esclavitud de la raça negra a la illa de Cuba, i a Espanya li correspon la vergonya, i aquest és un fet rigurosament històric, d'haver estat el darrer país que va abolir l'esclavitud. Doncs bé, aquella illa en que a l'any 86 els negres per fi varen veure la seva emancipació i la seva manumissió, aquella illa tingué l'arrogància d'aixecar-se en una guerra civil contra l'opressor.

I cal recordar un fet històric, i que per tant, essent històric, ningú podrà recusar, que és la famosa nota del ministre dels Estats Units, míster Olney, del 4 d'abril del 1896, en la qual proposava «cooperar els Estats Units junt amb Espanya en l'obra d'assolir la immediata pacificació de la illa de Cuba, damunt una base que, deixant a Espanya els seus drets de sobirania, concedís al poble

cubà tots aquells drets i poders de Govern propi, que poguéssin raonablement demanar».

El Sr. PRESIDENT: Senyor Colldeforns: si poguéssin concretar la seva dissertació una mica a l'assumpte de Barcelona, potser la Cambra es faria càrrec millor del seu prec.

El Sr. COLLEDEFORNS: Molt agraït a la indicació de la Presidència, encara que jo ho considero de caràcter essencial; ho abreujaré, però, per a arribar a la conclusió a que jo anava a parar.

Enlloc de concedir el que demanava la illa, Espanya hi va enviar el general Weyler, per a que ho passés tot a sang i foc, i els Estats Units varen dir aleshores que es mancava als drets de lesa humanitat. Llavors es va voler concedir una autonomia minça, que va sortir l'any 1897 a la *Gaceta*. Estrada Palma, el president de la Junta revolucionària cubana, de Nova York, va dir que solament la independència podia satisfer les aspiracions del poble de Cuba, i és que, en bona lògica, l'autonomia significa i és l'ànima propulsora de la confraternitat entre els pobles, de la comprensió, quan no hi ha engany, quan no hi ha artificio, però quan aquesta confraternitat els pobles que anhelem la llibertat la veiem burlada, només queda ja a aquests pobles un recurs — perquè això és jugar amb foc, i és un joc molt perillós — i aleshores ressorgeix la flama que respon al dret d'humanitat, que és el dret a la més perfecta independència, lliure i sobirana.

Jo em permeto una vegada més pregar a la Presidència que trameti el meu prec al Govern, molt ben representat aquí en aquests moments, perquè estudiï d'una manera profunda la catàstrofe inaudita que significa per a Barcelona i per a Tarragona i ensems per a tot Catalunya, la continuació d'aquest estat de coses, que no és més que l'estat de coses monàrquic, agreujat d'una manera immensa pel fet de què avui el Govern està en mans de gent que pels seus fets demostren que han fet traïció a la República.

El Sr. PRESIDENT: Per la importància del tema que ha tocat el Diputat senyor Colldeforns, la Presidència ha estat condescendent tolerant-li aquesta pregunta que reglamentàriament no podia ésser tan llarga. La Presidència trametrà el seu prec a l'honorable President de la Generalitat.

Té la paraula el senyor Soler i Bru.

El Sr. SOLER I BRU: Em perdonareu que insisteixi en el mateix motiu que l'amic Colldeforns ha exposat fins ara, i vull expressar una adhesió ferma a les doctrines que en podríem dir verament nacionalistes per ell exposades aquí d'una manera tan brillant i documentada.

No crec que sigui demés que en la meua intervenció, màxim amb la temperatura que estem sofrint, tracti una mica més de coses d'aigua. Jo ja sé que el port de Barcelona, conceptuat d'interès general, com el de Tarragona, per la Comissió Mixta de Traspassos, cau dintre de la gestió directa de l'Estat Central, però jo vull fer aquí una afirmació, i és que en el poc temps que vaig ésser delegat de la Generalitat a la Junta d'Obres del Port em vaig poder convèncer que aquest interès general és molt relatiu, doncs invito al Govern a què examini les estadístiques del port de Barcelona i tinc la segu-

retat de què veurà que és més de tràfec de comerç interior de Catalunya, que no pas de comerç fora de Catalunya. Si això fos una evidència, com jo n'estic segur, si això es pogués demostrar, potser hi hauria manera, si no de treure aquest interès general declarat per la Comissió Mixta, i per tant, acceptat pel Govern Central, almenys de fer veure al Govern Central que l'execució d'aquestes coses del port de Barcelona hauria de recaure en la jurisdicció del Govern de la Generalitat.

Jo vull també referir-me a què la Junta d'Obres del Port està formada d'una manera — i vull usar aquell concepte que amb caràcter general ha usat el meu amic senyor Colldeforns — d'una manera anacrònica. Hi tenen representació interessos que si els anéssim a escatir, potser de tot trobaríem menys l'interès col·lectiu, l'interès de caràcter general en benefici del port de Barcelona. I lligat amb això, voldria dir que la Generalitat no té avui encara cap representant a la Junta del Port Franc, en la qual, en canvi, hi té un representant aquest Institut de Sant Isidre amb caràcter agrícola, si bé s'ha demostrat que de tot té, inclús polític, més que no pas d'agrícola, quan hi ha altres entitats, altres organismes agrícoles que potser podrien designar un representant en el Port de Barcelona, amb molta més categoria i amb molt major interès que no pas l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre.

Vull, doncs, refermar el prec de l'amic Colldeforns al Govern, i demanar, no en els termes d'ell, però sí més modestament, que miri la Generalitat de tenir l'execució en el Port de Barcelona, per quant jo entenc que no és d'interès general tan absolut com ha reconegut la Comissió Mixta de Traspassos, i de pas que miri la Generalitat, de tenir un representant directe a la Junta del Port Franc.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa trametrà el prec del diputat senyor Soler i Bru.

Té la paraula el senyor Fronjosa.

El Sr. FRONJOSA: Senyors Diputats: Es coincideix, però no hi ha més remei. En els moments inicials d'aquesta sessió hem de fer una mena de jubileu portuari.

El senyor Colldeforns havia demanat la paraula per parlar del Decret de traspàs de serveis en allò que fa referència als ports de Barcelona i Tarragona. El senyor Soler i Bru hi ha coincidit. Jo havia demanat també la paraula al senyor President perquè me la concedís per parlar igualment d'aquesta qüestió.

Es molt natural que amb el Port de Barcelona hagi passat tot el que ha succeït en virtut del traspàs de serveis. Al cap i a la fi, no solament és aquella institució que constitueix en nosaltres una obsessió, la que rutlla malament dintre del règim republicà, em refereixo a la Justícia. Es una pila de coses, i entre aquesta pila de coses, una de les tals és el Port de Barcelona. Em recordo haver llegit el primer Decret de la Comissió Mixta, en el qual l'Estat es reservava la legislació i l'aplicació d'aquesta legislació s'atribuïa a la Generalitat; però no s'quina prestidigitació va haver-hi entre mig de l'acord de la Comissió Mixta i la intervenció de certs factors del Port de Barcelona, que ens trobem que no és tan sols la legislació,

siuó que també és l'aplicació la que es reserva el Poder central.

L'honorable senyor Conseller de Finances, sorprès també, segurament com tots els catalans, va fer unes declaracions que defensaven el dret de Catalunya, en el que es refereix als Ports de Barcelona i Tarragona, perquè és una mica picant que el senyor Guerra del Rio, conegut per tots els catalans, per la seva història i per la seva actuació com a Regidor de l'Ajuntament de Barcelona...

El Sr. PRESIDENT : Potser seria convenient suprimir les al·lusions...

El Sr. FRONJOSA : Conegut per tots els catalans, agradable o desagradablement, però conegut per tots els catalans. Deia, doncs, que és una mica picant que el senyor Guerra del Rio sortís en defensa del dret del Govern central, contestant les declaracions del senyor Martí Esteve, dient que això ho feia, precisament, en bé del Port de Barcelona. El senyor Colldeforns, que és un vell coneixedor de la qüestió i que viu les intimitats del Port, sap que el Port de Barcelona no ha d'agrair res al Govern central, perquè les despeses del Port de Barcelona se les paga ell sol, i que en l'entreteniment i altres qüestions que fan referència a despeses del Port, l'Estat hi contribueix amb una quantitat exígua, potser no arriba a un 20 per 100, i que tot l'altre, totes les despeses del Port, corren de compte, primer, de les seves pròpies possibilitats, i després, de l'aportació del comerç i de la indústria catalana.

Així és que fóra interessant adoptar, per part del Govern, una posició de franquesa respecte d'aquest nou atropell que s'ha fet a l'autonomia de Catalunya. La Junta d'Obres del Port és encara avui un feude de monàrquics. Malgrat haver llençat aquell ex-Director de les Obres del Port, que per experiència professional sé que moltes vegades en les factures s'hi feien jocs aritmètics, que venien a ampliar el sou del Director; tots sabem que per damunt d'això encara avui queden en la Junta d'Obres del Port, senyors que durant tota l'època de la Dictadura varen estar al servei incondicional de la gent que desgovernava Espanya. I és una cosa que no ens expliquem — i no he de dir els noms, que si interessessin a la Cambra i al Govern, també els diríem, i que aquest migdia hem tingut ocasió de saludar-ne un al mateix Departament d'Economia i Agricultura de la Generalitat —; el que no s'explica és que el Govern republicà (!) que patim, toleri encara aquesta gent que per la seva tradició i per la seva història se sap que no poden ésser mai afectes al règim republicà, i, per altra part, com que aquest règim republicà ha portat com a conseqüència l'autonomia de Catalunya, no poden ésser tampoc simpàtics a la nostra autonomia.

Avui, el Port de Barcelona és una de les coses més perilloses que existeixen a Catalunya contràries a l'autonomia i a la República. Precisament és comprensible que aquest Govern de republicans històrics hagi arribat a transigir i a rectificar el primer Decret de traspassos, per les suggestions d'aquesta Junta del Port i d'altres empreses que exploten la càrrega i descàrrega i manipula-

cions del Port de Barcelona, que tenen una mena de vedat en el Port de Barcelona, en el qual s'estan enriquint a espatlles del comerç i de la indústria barcelonines, i que probablement, com que s'han pogut enriquir, han pogut també donar aquelles raons poderosíssimes que sabem que tant enterneixen a la llerrouxada, governi a Barcelona o governi a Madrid.

Nosaltres voldríem veure que la Generalitat no es conformés amb aquest Decret de traspàs de serveis, i sobretot voldríem veure com s'aixeca valerosa i decidida, com ha fet amb la Llei de Contractes de Conreu, i com es posés enfront d'aquesta Junta d'Obres del Port i d'aquestes empreses que exploten totes les operacions del Port de Barcelona, que no són res més que una mena de manifestació en gran d'aquesta gent que exploten certs negocis inconfessables i que en el llenguatge corrent i vulgar — aquell que a mi em plau, que és el que parla la gent provinent dels llocs d'on vinc —, es nomena amb una frase un xic dura.

Jo, doncs, voldria veure una actitud enèrgica per part del Govern, demostrant que nosaltres no estem disposats a tolerar per més temps aquesta mena d'ingerències llapissoses i estranyes que per imposició d'un Govern feble i incapaç, se'n inoculen a través del Decret de Traspassos de Serveis. I si algú ho vol tolerar i ho pot resistir, allà ell; però a nosaltres no hi ha res escrit que ens obligui a haver de suportar aquesta ingerència, ni tampoc hi ha cap raó humana ni cap raó històrica per damunt de Xindesvint i de Sisebut a què ha fet apellació el senyor Colldeforns (*Rialles*.) que ens obligui a haver de tolerar aquestes coses que un Govern que es diu republicà — que se'n diu, però que li manca demostrar que ho és — està portant a la pràctica amb la República general espanyola.

(Entra l'Honorable senyor President de la Generalitat.)

Jo, doncs, voldria això : que el Govern es donés compte de què això té tanta importància com l'actuació que ha adoptat el Govern en el que fa referència a la Llei de contractes de conreu; que tot plegat respon a un pla premeditat, que es lliga amb les autoritzacions de traspassos de serveis, que es lliga amb els decrets que constantment surten, negant les facultats que les Constituents i l'Estatut varen acordar i que es lliga amb una cadena de propòsits que si nosaltres no reaccionem a temps, quan ens hauran passat les circumstàncies i l'oportunitat, ens trobarem amb què aquesta autonomia és una cosa fictícia, i que, en realitat, hi haurà una pila de llocs estratègics des dels quals serà possible sabotejar-la.

Hem volgut fer aquesta pregunta adreçant-nos al Govern per veure què opina el Conseller responsable en aquest cas; i no tan sols què opina, sinó si és que està disposat a transigir amb aquest decret de traspàs dels ports de Catalunya i en especial en el que fa referència als ports de Barcelona i Tarragona, per a veure si nosaltres estem disposats a envainar-nos-la (*Rialles*.) o a contestar en la forma que correspon.

Presentació del Projecte de Llei Electoral

(Passa a ocupar la tribuna de Consellers l'honorable senyor President de la Generalitat. Dóna lectura al Projecte de Llei Electoral, la qual passa, després, a la Comissió corresponent.)

El text de l'esmentat Projecte de Llei es publica com a anex núm. 1 a aquest DIARI DE SESSIONS.)

L'honorable Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula l'honorable senyor President de la Generalitat.

L'honorable Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT : Unicament per a dir que aquesta Llei que he llegit, ha estat presentada pel Govern tal com l'ha elaborada la Comissió Jurídica Assessora. De manera, que hi han, naturalment, les directrius que va donar el Govern el dia de la seva presentació en parlar de qüestions electorals ; però resta lliure el camp per al seu estudi, pel control i per l'examen per tal d'introduir-hi les modificacions que creguin pertinents els diferents grups parlamentaris.

M'ha interessat dir, per tant, que aquesta Llei, tal com ha vingut elaborada per la Comissió Jurídica Assessora, ha estat presentada pel Govern.

Autorització de lectura d'una Proposició de Llei sobre la composició de les Juntes de Repartiment general d'Utilitats

(El senyor Secretari dóna lectura a la següent autorització :)

«Reunida la Comissió Permanent de Governació sota la presidència del senyor Pere Mestres i Albet, amb assistència dels Vocals senyors Arnau, Espanya, Rouret, Fontbernat i Folc, i actuant de Secretari el senyor Joaquim Bilbeny i Bosch ha procedit a estudiar la Proposició de Llei sobre la composició de les Juntes de Repartiment general d'Utilitats presentat a la Cambra amb data d'avui, acordant l'autorització de la lectura al Parlament.

Barcelona, 18 de juliol del 1934. — El President, Pere Mestres. — El Secretari, Joaquim Bilbeny.»

(A continuació, llegeix el text de la Proposició de Llei :)

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

Es cosa sobradament coneguda dels senyors Diputats que el principal nodriment de les Hisendes Locals en Municipis de poblacions mitjanes i petites el constitueix el Repartiment general, i no menys sabut és també les dificultats enormes i sovint insuperables que representen per a molts Ajuntaments la composició i el funcionament de les Juntes que han de confeccionar les llistes del Repartiment, pel qual motiu les Corporacions municipals es veuen totalment impossibilitades de poder aplicar el sistema tributari d'acord als temps presents i inspirat en un sentit d'equitat i de justícia.

Encaminada a aquesta finalitat la Comissió nomenada pel Parlament per a l'estudi del problema de les Hisendes Locals, ha aprovat la Ponència referent al Repartiment general d'Utilitats. Per això els Diputats que sotasignen, recullen l'esperit d'un dels articles aprovats per la Ponència que es refereix a la composició de la Junta Local de Repartiment i demanen a la Cambra que l'aprovi segons la següent :

PROPOSICIÓ DE LLEI

Article 1.º A cada Municipi, serà encarregada d'estimar les Utilitats i d'assignar les quotes individuals del Repartiment general una Junta constituïda per representants dels contribuents a què es refereix el paràgraf següent i per un nombre igual de Consellers municipals.

Els Vocals contribuents elegibles per sorteig seran, com a mínim, quatre : un en representació dels contribuents per Rústica ; un pels d'Urbana ; un pels de Rendes de treball, i un pels d'Indústria, Mines, (si n'hi ha), Utilitats i Rendes de capital. En els Municipis de més de 5,000 habitants, serà, però, elegit un representant per a cada una d'aquestes contribucions, o siguin, com a màxim, vuit.

El total de Consellers Municipals serà igual, en cada cas, al de contribuents, i entre els designats caldrà que hi hagi els que composin la Comissió de Finances.

Serà President de la Junta, el de la Comissió de Finances ; però, si entre els Consellers hi ha l'Alcalde, presidirà ell.

Article 2.º Aquesta Llei tindrà vigència, fins que s'aprovi la Llei d'Hisendes Locals.

Palau del Parlament, 18 de juliol del 1934. — E. Arnau i Cortina, F. Viadiu, J. Sauret i Garcia, Francesc Riera, J. B. Soler i Bru, Josep Irla.»
(Passa a la Comissió corresponent.)

Els mercats dominicals. Els ports de Barcelona i Tarragona i el traspàs de serveis

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : En el període de precís preguntes desitjava recordar al senyor Conseller de Treball — però no trobant-se present a la Cambra prego a la Mesa que li trameti el meu prec — una manifestació que vaig fer el dia 13 de juny d'enguany, sobre la conveniència de dictar unes disposicions de caràcter general prohibint els mercats dominicals.

Recordant els raonaments que vaig tenir el gust de posar de manifest aquí, se m'han adreçat molts elements interessats per aquesta disposició futura, demanant-me que insisteixi en el mateix sentit. Jo els he adreçat naturalment al Govern, perquè els Diputats que no sostenim aquí una posició sistemàtica, el més que podem fer és o la censura dels fets, o bé una incitació a què els fets es produeixin, i nosaltres entenem que després d'haver posat això de manifest aquí, davant del silenci del Conseller de Treball, hem d'interpre-

tar-lo en sentit contrari al silenci administratiu, o sigui que el Govern va recollir aquella suggerència que respon a una raó de justícia social, que respon a l'exigència humana d'una llei fa temps en vigor i, a l'ensem, a un desig vehement d'interessos que estan realment perjudicats per la desigualtat que això significa.

I si la presidència m'ho permet, diré encara dues paraules per adherir-me d'una manera cordial i ben sincera a les manifestacions que han fet els nostres distingits companys senyors Colldeforns, Soler i Fronjosà, en quant fa referència a l'actitud del Govern central respecte dels Ports de Tarragona i Barcelona.

No es tracta d'aquests ports per la seva extensió geogràfica, sinó que es tracta de què nosaltres entenem que el que es fa ve a ésser una merma de la nostra autonomia, en no creure'ns el Govern central competents per a executar les Lleis de Ports. Però nosaltres no tenim cap interès en disminuir ni variar el qualificatiu d'interès general que s'aplica al Port de Tarragona. Sí; és d'interès general, realment és d'interès general, perquè mercès al Port de Tarragona i a les comarques de Tarragona que fan viure el Port, s'exporten a diversos països molts productes gairebé exclusius de la nostra agricultura, els quals no es poden trobar en altres llocs del món ni en qualitat ni en quantitat tan selectes.

No és el Poder central el que ha fet el Port, sinó el treball que ha creat els mercats per a l'exportació. Tinc coneixement per la premsa d'un document formulat pel Govern de la Generalitat i adreçat al Govern de la República i tenim l'esperança ferma — que vol dir la seguretat — de què aquest document, pel seu to, per la seva forma, i per les raons que l'inspiren serà un fidel defensor de la nostra actitud.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: Senyors Diputats: No creu el Govern que puguin quedar sense resposta les paraules que aquí hem escoltat dels senyors Colldeforns, Soler i Bru, Fronjosà i Simó i Bofarull, a propòsit del decret del Govern central que limita els acords de la Comissió Mixta en el que es refereix als ports de Barcelona i Tarragona.

Les manifestacions que jo faci en aquests moments, per haver intervingut d'una manera més directa en les qüestions de traspassos de serveis, s'hauran de circumscriure a allò que disposa la Constitució i l'Estatut de Catalunya.

D'acord amb aquestes dues lleis fonamentals, s'estableix que pot quedar a la regió autònoma, que queda a Catalunya per virtut de l'acord de la Comissió Mixta de Traspassos de serveis, la legislació i execució de tots els ports de Catalunya, excepció feta dels de Barcelona i del de Tarragona.

La Constitució i l'Estatut estableixen que sobre d'aquells ports que siguin d'interès general correspondrà la legislació a l'Estat i que pot correspondre l'execució a la regió autònoma, salvant que l'Estat faci expressa reserva de l'execució d'aquests ports d'interès general. El senyor Simó i Bofarull deia bé que l'acord de la Comissió Mixta de Traspassos de Serveis declarant d'interès el

port de Tarragona està bé, perquè el port de Tarragona és realment d'interès general i no cal dir que en aplicar aquest qualificatiu al port de Tarragona, el mateix i amb més raó es pot donar al port de Barcelona.

D'acord doncs amb la Comissió Mixta, per tant, i no solament no hi ha res a dir, sinó que mereix tota la nostra conformitat. Si ports d'interès general hi ha a Catalunya són els de Barcelona i Tarragona i seria una cosa injusta la declaració de què aquests ports no són d'interès general.

Per aquesta declaració queda per l'Estat la legislació sobre aquests ports, i la Generalitat de Catalunya, que no està satisfeta de l'Estatut, però que el vol complir lleialment, vol treure'n les conseqüències lògiques de tot acord de la Comissió Mixta; això és que la legislació, pel que fa referència a aquests dos ports, correspon a l'Estat.

No hi ha, en canvi, cap raó d'ordre pràctic que aconselli ni pel bé d'aquests ports, ni per l'interès de Catalunya, ni per l'interès general de la República, que el Govern central s'hagi reservat íntegrament — com ho ha fet — l'execució de totes les obres i serveis dels ports d'interès general de Barcelona i de Tarragona.

Aquesta és, senyors Diputats, la situació legal d'aquesta qüestió, i sobre això el Govern de la Generalitat, com alludia el senyor Simó i Bofarull, en la seva primera reunió del Consell, que se celebrà ahir, va acordar adreçar-se tal com correspon al to que deu emprar i per les raons que l'assisteixen, al Govern de la República, reclamant l'execució de les obres i serveis d'aquests ports d'interès general de Barcelona i de Tarragona, per la Generalitat de Catalunya.

Confia el Govern que aquesta exposició, que aquesta reclamació que fa al Govern central, serà degudament atesa, perquè hi ha múltiples raons i algunes d'elles han estat alludides en els parlaments que s'han fet aquí; hi ha múltiples raons que aconsellen que l'execució correspongui a la Generalitat en benefici d'aquests ports, en benefici de Catalunya, i sense ocasionar cap dany, al contrari, beneficiant els interessos de la República que puguin estar vinculats amb els ports de Barcelona i de Tarragona.

Per tant, el Govern recull la protesta i les peticions que aquí han fet públiques diversos diputats, la recull i agraeix aquesta nostra d'adhesió. El Govern, en aquesta ocasió, com en totes, es farà digne del lloc que ocupa; el Govern reivindicarà com a propis de Catalunya els drets que li pertanyin, d'acord amb la Constitució i l'Estatut. No és pas una nota desagradable, ans al contrari de satisfacció pel Govern, veure com en el Parlament de Catalunya una qüestió tan viva com és aquesta hi ha tingut el seu degut ressò, seguretat que això ens dóna i garantia de què així com ho sent el Parlament, resum de tot Catalunya, ho sentirà també tot el poble i que el Govern el podrà tenir, en aquesta ocasió com sempre, al seu costat. (Aplaudiments.)

El Sr. GALÉS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Galés.

El Sr. GALÉS: També em pertoca, com a Diputat per Catalunya i especialment per la cir-

cumscripció de Tarragona, agrair les manifestacions que acaba de fer en nom del Govern el senyor Conseller de Finances, demostrant que el Govern s'ha preocupat des de la primera hora i des del primer instant de complir el seu deure de defensar Catalunya en tot allò que càpiga dintre de les facultats limitades que ens reconeix l'Estatut, sobretot, l'execució de les lleis de ports, de les obres i serveis dels ports de Tarragona i Barcelona. Especialment desitjava que s'unís la meua veu, que estic segur que en això representa la de tots els habitants de la nostra circumscripció, perquè sigui d'una manera constant l'adhesió que en aquest afer porta tot el país a l'obra del Govern.

El Sr. COLLEDEFORNS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Coldeforns.

El Sr. COLLEDEFORNS: Per expressar el meu agraïment al senyor Conseller de Finances per les seves manifestacions, creient que serà un fet la solució del problema.

La independència de les funcions judicials

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti preguntant-li que tingui en compte que ha estat excessivament llarg el temps dedicat a precís i preguntes i deixant a la seva discreció el reduir la seva intervenció.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors diputats: Volem fer un prec al senyor Conseller de Justícia referent a una qüestió que considerem greu del funcionament de la Justícia a Catalunya, i si bé volem fonamentar una mica en detall el nostre prec, és evident que no tenim el dret d'aprofitar una bona tarda d'estiu, ja a les acaballes d'una etapa del Parlament, per a donar totes les circumstàncies que mereix aquesta qüestió i que potser farien fixar millor l'atenció del senyor Conseller de Justícia sobre el cas que anem a denunciar.

Amb els nostres estudis sobre el funcionament de la Justícia a Catalunya, estem arribant a la conseqüència de què emprenem un període absolutament anàrquic. Els elements administradors de la Justícia van percatant-se per si sols del convenciment de què no depenen de ningú, i aquest convenciment, junt amb aquell altre convenciment tan ferm que té el senyor Conseller de Justícia de la independència del Poder Judicial, pot conduir-nos a solucions verament catastròfiques per als catalans.

Volem treure a rel·luir el cèlebre cas d'aquell magistrat sotmès oficialment a un expedient que va dient per tot Barcelona que ningú té poder damunt d'ell — tots els ciutadans que han volgut sentir-ho ho han sentit — i que diu que no hi ha cap poder català que pugui posar la mà sobre un magistrat dependent de Catalunya, que paga Catalunya i que sembla que per ara no ha tingut cap conseqüència de fet aquell expedient. Però atenent l'amable advertència de la Presidència, jo faré cas omís d'entrar en detalls en aquesta qüestió i aniré a l'aspecte principal del nostre prec.

Volia fer referència al cas que conceptuo greu per al petit estalvi català i que és conseqüència d'un

dels molts abusos, abusos criminals que fa la grossa banca en contra del petit estalvi, abusos que, naturalment, es donen a tot el món capitalista, que nosaltres considerem que són una conseqüència lògica del règim capitalista, però que arreu del món són castigats i que a la nostra terra haurien d'ésser també castigats i no ho són, i precisament per a aconseguir que siguin castigats és pel que voldríem que la justícia catalana funcionés amb més eficiència. Volia referir-me al cas ja conegut dintre del món dels negocis de Barcelona i conegut també bastant dintre del món de la Justícia, d'aquella societat constituïda al nord d'Espanya amb el nom de «Grandes Molinos Vascos», una societat constituïda, com moltes altres societats de caràcter financer, de caràcter semi-fictici, al voltant de la grossa banca que no té altre objecte que estafar d'una manera legal el petit estalvi. Una societat que es constitueix amb un capital nominal gros; aquell capital nominal gros no es desemborsa: és un capital inicial de sis milions de pessetes, del qual els accionistes només en desemborsen un deu per cent i que abans d'acabar de desemborsar aquest capital fan una emissió d'obligacions amb caràcter hipotecari — hipotecari de coses no existents — i aquestes obligacions ascendeixen a la suma de deu milions de pessetes. Són els mateixos deu milions de pessetes que per intermig de la Banca Arnús de Barcelona, principalment — és evident que també podien intervenir-hi altres bancs —, són llençats sobre el petit estalvi català i absorbeix d'aquesta manera els petits estalvis de moltíssims catalans, que sembla que ascendeixen a la xifra d'uns dos mil. Venudes aquestes obligacions, construïts uns grans molins per justificar aquella emissió, segueix el tràmit normal d'aquestes grans estafades bancàries i al cap de molt poc temps es deixen de pagar els cupons, comencen a córrer rumors de fallida i, per fer honor a la brevetat promesa, arribem al punt que es veu clar que la Societat es posa en fallida. Els que han confiat els seus estalvis a aquesta Banca veuen que els han perdut completament, temen que els han perdut i comencen a bellugar-se i el primer acte que fan és constituir una societat dels obligacionistes, una societat purament civil. Aquesta societat, naturalment, inicia un plet, inicia més que un plet una querella criminal contra la Banca Arnús, contra els administradors de la Banca Arnús i contra els qui eventualment poguessin haver intervingut en l'administració de «Grandes Molinos Vascos».

I aquí fem un descobriment extraordinàriament agradós per un component de la minoria socialista, que és que topem amb una merla blanca i aquesta merla blanca és un jutge honest i justicier. Quan topem amb un jutge honest i justicier, això és per a nosaltres un vertader esdeveniment excepcional. És el jutge que regeix el Jutjat número 11 de l'Audiència de Barcelona. Aquesta querella criminal cau, per sort, al Jutjat número 11 de l'Audiència de Barcelona i aquell jutge honest comença les seves actuacions admetent la querella, tramitant-la en justícia, i arriba un moment en què dicta una providència tan excepcional dintre dels annals de la Justícia com és ordenar una inspecció de caràcter criminal — no sé si el llenguatge és prou tècnic, però ja m'entendreu — a la Banca Arnús.

Es fa aquesta inspecció, una inspecció detallada, una inspecció llarga que dura sis hores i sembla que la inspecció té un aspecte greu, perquè no més lluny que al dia següent d'haver-se fet aquesta inspecció, sembla que es va rebre a l'Audiència de Barcelona, per qui ho podia rebre, un telegrama de la Fiscalia o de persona afecta a la Fiscalia de Madrid, ordenant que busqués la manera de què aquest expedient fugís de l'Audiència de Barcelona i passés a Sant Sebastià. En arribar aquest punt és quan per nosaltres la cosa té un veritable interès de caràcter públic; té tant interès de caràcter públic, perquè si triomféssim en el nostre propòsit de què la justícia catalana arribés a ésser justiciera, o relativament justiciera, llavors també conseguiríem el propòsit de què tots els assumptes importants li fossin eliminats, li fossin sostrets a la seva jurisdicció des de Madrid, i és això el que abans de fer aquella honesta Administració de Justícia de Catalunya, hem de prendre precaucions perquè no passi, perquè llavors les coses en comptes de portar un avantatge pels catalans portarien una fonda desvantatge.

Ja som en el moment en què hi ha aquest intent d'intervenció de la Fiscalia de la República sobre la jurisdicció del Tribunal de Barcelona, sobre aquest Jutjat n.º 11 de l'Audiència de Barcelona. Sembla que hi ha una resistència especial per part d'aquest Jutjat, sembla que no es pot demostrar, que no es pot justificar la necessitat d'aquesta exportació de la causa, com si diguéssim, i la causa continua tramitant-se a l'Audiència de Barcelona: però ve un moment més greu i és quan el Jutge ja comença a veure clara l'actuació, quan està a punt de citar el processament d'aquests grossos banquers, que intervenen, del que jo, per l'estudi somer que he fet de la qüestió, no tinc inconvenient en qualificar d'estafa de grossa envergadura, i quan el Jutge està en aquest moment, llavors ve l'intervenció decisiva i aquesta intervenció decisiva ve amb caràcter subterrani ordenant per qui pot ordenar-ho i amb una forma que deu ésser confidencial a la Sala tercera de l'Audiència de Barcelona, que està per sobre d'aquest Jutjat n.º 11, una Sala que sembla que té uns antecedents no tan honestos com el Jutjat número 11...

El Sr. FRONJOSÀ: Per què no dir-ho? Rocha, Rocha!

El Sr. RUIZ I PONSETI: ... i que se'n diu en l'argot judicial «Rocha», com ha exposat el meu company senyor Fronjosà.

El Sr. PRESIDENT: Jo pregaria al senyor Ruiz i Ponseti que s'abstingués de qualificar, exposant els fets i abstenint-se de paraules injurioses, que la presidència no pot tolerar.

El Sr. FRONJOSÀ: És que és molt delicat tot això!

El Sr. PRESIDENT: Hi ha un Reglament que ens subjecta a tots. Es pot discutir tot, i els senyors Diputats tenen mitjans i paraules per a dir-ho tot, dintre el Reglament.

El Sr. FRONJOSÀ: En qüestions temperamentals i de llenguatge, cada un té el seu de reglament!

El Sr. RUIZ I PONSETI: Jo prego al senyor President que fent-se càrrec de la meua falta de

preparació tècnica sobre la qüestió que estic tractant, perdoni si alguna vegada uso algun llenguatge que tècnicament no és prou adequat. Però també li prego que es faci càrrec de què sofrim la societat actual dues menes de justícia; que la justícia té dues mides: una justícia quan és aplicada als banquers, i una altra mida de justícia quan és aplicada al poble pla, i aquesta tan alabada independència del Poder judicial i que amb tant entusiasme defensa la presidència de la Cambra...

El Sr. PRESIDENT: Senyor Ruiz i Ponseti: La Presidència no té mai opinió, no defensa mai cap situació, únicament defensa el Reglament. Individualitzar la responsabilitat i usar paraules injurioses, és el Reglament qui ens ho impideix. La Presidència mai té criteri, senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. FRONJOSÀ: A les eleccions vàrem anar-hi amb aquest llenguatge!

El Sr. PRESIDENT: Ja saben els senyors Diputats que si algun defecte té la Presidència, és precisament el d'ésser massa condescendent. La Presidència ha de presidir amb tota imparcialitat.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Doncs, com dèiem, aquestes dues mides de la justícia, aquesta mida més elàstica, quan es tracta de jutjar a banquers, és el que fa que la independència del Poder judicial sigui infranquejable en els moments en què ara estem de la causa. Aleshores ve aquesta intervenció, que no pot ésser pública, que sembla que és subterrània, sobre aquesta Sala tercera de l'Audiència de Barcelona, i fonamentant-ho en un article de la Llei d'Enjudiciament Criminal que els tècnics m'han dit que era gairebé en desús en tot Espanya, que no se'n fa d'una manera normal aplicació i que fa que la Sala superior d'un Jutjat pugui intervenir en tot moment d'una manera gairebé airada en la tramitació d'una causa per a declarar l'incompatibilitat d'un Jutjat per atribuir-ho a un altre Jutjat. Sembla que s'ha fet aplicació d'aquest article, aplicació airada d'aquest article, i aquesta Sala tercera ha ordenat al Jutjat n.º 11 la inhibició a favor del Jutjat de Sant Sebastià. És aquesta per nosaltres tota la gravetat de la qüestió. Amb això es veu que els valedors polítics que poden tenir sobre el lerrouxisme — i això és ben objectiu — la Banca Arnús i els seus aliats, quan es tracta d'operar contra el petit estalvi català, s'han valgut indirectament del lerrouxisme de Madrid per a actuar sobre la Sala tercera i per a fer que la Sala tercera donés aquesta ordre d'inhibició al Jutjat n.º 11. Llavors trobem que aquesta independència del Poder judicial, que des del Govern de Catalunya volem defensar amb tant de zel, no és corresposta per part dels poders que regnen a la República. És aquest el fet concret que nosaltres volem denunciar. Si el Poder judicial ha d'ésser independent, sobretot si aconseguim que arribi a ésser un poder honest, nosaltres també en som partidaris d'aquesta independència; si el Poder judicial ha de dependre de maquinacions tèrboles, llavors preferim cent vegades una dependència del Poder polític català; que depengui dels nostres organismes d'origen democràtic, que estigui totalment sotmès al nostre Govern i no que tingui una independència que és absolutament il·lusòria i que no està més

que subjecta a aquests maneigs tèrbols a què em referia anteriorment. És aquesta la qüestió fonamental que voldríem que quedés ben aclarida: que els Jutges han de quedar ben independents, que no han de dependre de cap Lerroux, ni de cap Rocha. Encantats amb aquesta solució. Que els Jutges han de dependre d'algú? Ah!, llavors que depenguin, amb mà fèrria, del Govern de la Generalitat, que és el que té la nostra confiança, i voldríem que fos precisament el senyor Conseller de Justícia i Dret qui es decidís a utilitzar tota la seva energia, totes les qualitats de capacitat que nosaltres amb molta complaença li reconeixem, per a intervenir — no per a respectar la independència —, per a intervenir d'una manera ben eficient i categòrica en la vida de la justícia de Catalunya, per a fer-la ben justa i ben honesta, d'una manera definitiva.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyors Diputats: No els escaparà la gravetat de les manifestacions que ha fet el senyor Ruiz i Ponseti, i vaig a procurar contestar amb la major precisió. No em referiré de moment a la referència que ha fet en el inici del seu parlament, d'un expedient que s'està tramitant per a informar, que és l'única facultat que té el Govern de la Generalitat.

Respecte d'un incident de què es va fer resolt en el Parlament el senyor Fronjosà, està tramitat aquest expedient i crec que em serà comunicat un d'aquests dies, i després que hagi estat resolt, podrem discutir sobre el seu abast i jo podré exposar al senyor Fronjosà la resultància de l'expedient i les conseqüències que ha produït.

Jo lamentaria molt que cap magistrat dels que estan al servei de la Generalitat, anés públicament, afirmant, que no hi ha cap poder català que estigui damunt d'ell. En el fons això és veritat, i això que hauria d'ésser una mostra d'orgull per aquest magistrat, per al magistrat que ho digui, perquè es trobaria en una situació d'efectiva independència, en cas de què ho manifestés d'una manera expressa, i d'això en fes un motiu de comentari respecte a la que en podríem dir amplitud de l'autonomia catalana, jo crec que al magistrat que ho digués si és que n'hi ha algun — perquè ells voluntàriament han vingut a passar al servei de la Generalitat — no li faria cap favor.

Ara bé, deixant això apart, l'exposició que ha fet el senyor Ruiz i Ponseti jo no sé si és exacta o no en tots els seus detalls, jo no puc ara manifestar si exactament els fets han passat com el senyor Ruiz i Ponseti ha dit, però tampoc no puc negar jo, com a Conseller, tinc coneixement des de fa uns quants mesos de tota la tramitació que va tenint aquest problema suscitat per una querella presentada amb ocasió de l'emissió d'obligacions de la societat *Grandes Molinos Vascos* — em penso que és aquest el nom —. D'això n'he tingut coneixement, perquè, malhauradament, sobre els ciutadans de Catalunya s'hi reacciona des de dos punts de vista: uns amb la idea de què o bé per amistat o bé per pressió política o per qualsevol altre motiu, es pot pressionar el Conse-

ller de Justícia, a fi que el Conseller de Justícia pressioni l'Administració de Justícia; i altres ciutadans de Catalunya, convençuts que damunt dels homes que administren justícia a Catalunya, els jutges i magistrats hi pesen influències o bé polítiques o bé personals, és a dir, que estan subjectes a pressió, demanen el recolzament del Conseller per a sotstreure aquest magistrats de les pressions contràries.

Aquestes circumstàncies, aquesta manera de pensar de molts dels ciutadans de Catalunya, fa que constantment al Conseller de Justícia se li facin peticions d'intervenir en qüestions que estan en tramitació judicial, i aquest Conseller té el criteri — que no penso variar en absolut, i que creu i està segur que el comparteixen els seus companys de Govern — que tractant-se de problemes d'interès privat no ha d'intervenir en absolut per a fer pressió sobre cap jutge, ni en un sentit ni en un altre; és a dir, que tractant-se d'una qüestió com aquesta, qüestió d'un volum que el senyor Ruiz i Ponseti ha exposat bé, el que ha fet el Conseller ha estat el següent: negar-se en absolut a intervenir i donar la sensació plena, que avui dia té tot el Palau de Justícia, que tots els jutges i magistrats que hi han a Catalunya, si són objecte de pressió per qui sigui, estant emparats, si es manifesten independentment en la seva funció, pel Conseller de Justícia. Per tant, els jutges i magistrats de Catalunya que siguin dignes, que són la immensa majoria, el que han de fer es resistir en absolut qualsevol mena de pressió, perquè saben que fent-ho així estan degudament emparats pel Conseller, el qual, per la seva part, no els fa cap mena de pressió, i penso marxar d'aquest càrrec, sigui el temps que l'hagi ocupat, sense que pugui dir cap jutge ni cap magistrat que per una qüestió d'interès privat, aquest Conseller li ha fet una recomanació.

I fixi's el senyor Ruiz i Ponseti com aquí rau la bona doctrina i, per això, no és just, quan ataca més o menys políticament al Conseller quan parla de la independència del Poder Judicial; de la independència de la funció judicial, nosaltres n'hem d'ésser partidaris, i no hi ha civilització en un poble, a judici meu, quan el poder o la funció judicial està sotmesa al poder executiu. A major grau de civilització, major independència de la funció judicial, i en el moment en què els jutges i magistrats siguin completament independents, i se'n sentin — perquè no n'hi ha prou amb què ho siguin per ministeri de la Llei. sinó que a més s'han de saber sentir-se independents en l'exercici del càrrec —, és quan en assumptes d'aquesta naturalesa, de qüestions privades i delicades, en què és molt difícil apreciar la justícia, aquests homes podran fer-la amb plena independència de criteri, amb plena satisfacció de la seva consciència, sense que hi pesi damunt d'ella cap mena d'influència.

En el fons, del que ve a protestar avui el senyor Ruiz i Ponseti amb l'explicació que ell coneix dels fets, és que un jutge de Barcelona no tingui prou independència, és a dir, que en definitiva, el que fa avui el senyor Ruiz i Ponseti, és una defensa de la independència de la funció

judicial, cosa que jo em complac en reconèixer.

Ara bé, què ha passat en aquesta qüestió? Jo, com que m'he inhibit i m'he volgut inhibir en absolut, no conec exactament tot el que ha passat, però això no vol dir que no estigui vigilant sobre el que passa. El Jutge ha actuat amb relació al Poder públic, amb plena independència, i si alguna cosa hi ha hagut, és donar-li la sensació en tot moment de què fossin les que fossin, i algunes vegades han estat altres, les pressions per a fer intervenir el Conseller de Justícia, aquest s'hi ha negat en absolut; és a dir, que ell ha obrat sempre dintre de la seva funció sense cap pressió. El Jutge ha tramitat la qüestió i s'ha suscitat un problema en el qual, processalment, el Conseller no hi pot intervenir, i el Jutge difícilment, i és el problema de què el Ministeri fiscal ha plantejat la inhibició, o sigui, ha considerat que no era competent el Jutge de Barcelona, i el competent per a resoldre aquesta qüestió havia d'ésser el Jutge de Sant Sebastià, on radiquen la majoria de les finques que varen respondre teòricament de l'emissió d'obligacions, i on radicava la societat «Grandes Molinos Vascos». Jo no he de discutir qui té raó en aquest problema, ni vull ni m'hi puc posar. S'ha presentat aquesta qüestió de què el Ministeri fiscal ha plantejat la inhibició; el Jutge ha pres les resolucions que ha cregut que havia de prendre, i després ha vingut una decisió de la Sala corresponent de l'Audiència provincial intervenint en aquesta qüestió. Aquesta és una qüestió que està en tràmit i jo no sé quina solució tindrà. El Fiscal, movent-se dintre de la seva funció, és completament aliè a la Generalitat; ja vaig dir l'altre dia que és una convicció plena meua, que va augmentant cada dia en mi, la de què no és lògic, que hi ha hagut un greu error a l'Estatut de Catalunya, perquè potser no es va precisar bé la seva importància, de què un poder públic com el de la Generalitat no tingui Ministeri fiscal. L'haver quedat en poder de l'Estat íntegrament el Ministeri fiscal, fa que la intervenció del Poder públic de Catalunya, pel seu òrgan legítim que és el Ministeri fiscal, no es pugui realitzar, i si ha d'intervenir ha de fer-ho d'una manera directa amb els Jutges i Magistrats, el que representaria una pertorbació i a judici meu portaria un rebaixament de l'altura a què ha d'estar la Justícia catalana. Això dona una dificultat d'intervenció, i això fa que el Ministeri fiscal, en ús d'un dret en el qual no vull posar-me, intervé sense cap responsabilitat del Poder públic català; la responsabilitat d'aquesta intervenció és del Poder públic central.

Quina solució tindrà això i quina importància té la intervenció que ha tingut la Sala de l'Audiència provincial? Jo no vull jutjar això que està en tramitació, el que sí puc dir al senyor Ruiz i Ponseti és que per la importància que té aquesta qüestió i pel mateix desig que aquesta qüestió, sigui la que sigui la solució que tingui en definitiva, sigui resolta amb plena independència per part de la Justícia catalana, si al meu coneixement, d'una manera directa i per denúncia escrita, arribés una vulneració de preceptes d'enjudiciament del procediment per part de qualsevol Jutge o Magistrat o Sala de Catalunya, s'intruiria pel

Comissari de la Generalitat de Jutges i Tribunals, un expedient per a depurar el que passés, i que en aquest cas i amb plenitud de facultats, es prendrien les mesures que fossin del cas. Però això ha d'ésser després de què ja s'hagin pronunciat les resolucions definitives per a poder comprovar si aquestes resolucions definitives són o no adequades i si estan bé dintre de les funcions que tenen els corresponents Jutges i Magistrats. Però intervenir abans, a judici meu, és una cosa indeguda, perquè fóra intervenir en una qüestió en la qual, mentre estigui «sub judice», mentre estigui judicant-se, han d'intervenir amb plena independència els Jutges i Magistrats que estan sota les ordres de la Generalitat de Catalunya.

Jo confio que aquesta *merla blanca*, que ha dit el senyor Ruiz i Ponseti que havia trobat en el Jutjat número 11, anirà reconeixent que no és una *merla blanca* sola, sinó que, sortosament, dintre de la Justícia catalana la immensa majoria dels que hi intervenen...

El Sr. FRONJOSA: No!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: ... són gent honesta...

El Sr. FRONJOSA: No!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: ... gent seriosa i gent que resisteix pressions...

El Sr. FRONJOSA: No!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: ... molt superiors a les que potser el senyor Fronjosà pot pensar, pressions que volen una veritable virtut resistir-les, i que hom s'ha de substraure, s'ha de procurar substraure, a la tendència, natural i molt humana, de tot aquell que té intervenció amb la Justícia, i que, sortint-ne perjudicat, es creu que té raó i que no la li han donat; en coses de Justícia sempre ha d'haver-hi un que perdi, i el que perd sempre considera que li han passat coses extraordinàries, i moltes vegades denúncies sèries, importants, que s'han presentat amb un caràcter que semblava evident, les analitzeu, les medieu, i intervenueu, i trobeu que el Jutge va procedir d'una manera correcta i que hi varen haver unes falles, falta de preparació, en els defensors, en el procediment, però que no tenen res que veure amb l'explicació grandiloqüent que us havia fet l'interessat.

Però en aquest cas concret, per coneixement que ja tinc de la qüestió, sé que es tracta d'una qüestió delicada, d'un volum considerable, i jo desitjo que en aquesta qüestió la Justícia catalana obri fent una veritable justícia, i si ha delinquit algú, per alt que sigui, que se'l castigui. Per a aconseguir això només tinc un procediment: no intervenir-hi. Perquè jo no sóc qui ha de jutjar, per això hi ha els jutges. No he d'intervenir-hi per a res. Ara, si a través de tota la tramitació, una de les persones interessades, ve en reclamació a mi, dient que considera que se li ha fet un atropell, aleshores intervindrà per a resoldre, i si tinc la convicció que existeix, intervindrà per aclarir el què ha passat i procediré en conseqüència per a castigar-lo.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti, per a rectificar.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Molt breument.

En primer lloc per agrair al senyor Conseller de Justícia i Dret en reconèixer la importància enorme de la qüestió que hem denunciat.

Ens deia el senyor Conseller de Justícia i Dret, que en les qüestions sotmeses als Tribunals sempre n'hi ha un que perd; és evident. El que nosaltres volem evitar és que el que perdi, perdi dues vegades, que perdi per partida doble, que aquests ciutadans que se'ls han evaporat aquests 10 milions, i que evidentment els han perdut, torni a perdre ara en llurs relacions amb la Justícia, i és per això que desitjaríem aclarir una cosa, que no l'hem entès prou bé de les paraules del senyor Conseller de Justícia i Dret, en dir que no podia intervenir fins que tot estigués definitivament acabat. Aquest «definitivament acabat», és la qüestió fallada o només la qüestió de competència? Es aquesta la pregunta que fem. Perquè si es tracta només de la qüestió de competència, aquests components del petit estalvi, aquest de mil a dos mil ciutadans que han confiat llurs petits estalvis a la Banca Arnús i als seus aliats, encara tindran una esperança que llur plet sigui fallat amb justícia. Si hem d'esperar que la qüestió estigui definitivament fallada, aleshores perdran tota esperança i ja no caldrà que s'amoïnin més en aquesta qüestió.

Només era aquesta la pregunta que fèiem al senyor Conseller de Justícia i Dret: saber a què es referia amb les seves paraules, en dir «la qüestió conclusa.»

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Amb tota claredat, amb tota claredat. S'està discutint la qüestió de competència. Aquesta qüestió està plantejada i ha estat plantejada pel Ministeri fiscal. Si aquesta qüestió es resol a favor de la competència dels Jutges del Nord, o sigui es sustreu la qüestió dels Jutjats de Catalunya, del Jutjat de Barcelona, si en mèrits d'haver acabat aquesta alguna part interessada considera que per a aconseguir aquesta finalitat ha estat necessari per part dels Jutges o Magistrats de Catalunya vulnerar o forçar algun principi de la Llei, i ve en queixa a mí, aleshores el Conseller intervindrà per a investigar el que hi hagi hagut, i d'haver-hi hagut una vulneració de l'esmentat principi, naturalment que posarà el correctiu que estigui a les seves mans. Però no pot fer més, perquè no pot intervenir-hi fins que estigui resolta cada qüestió definitivament, perquè mentre es tramita considera que no hi pot intervenir de cap manera, puix que seria intentar que prevalgués el seu criteri, el meu, i posar el Conseller a fer una funció que li és completament aliena, que és la de jutjar, orientar l'actuació de la Justícia, i és per això que fins que no estigui definitivament resolt — i ara està pendent de judici, tinc entès — el Conseller no pot intervenir-hi ni rebre cap queixa, perquè aquestes han d'ésser fonamentades sobre una resolució ja dictada, que demostrí a l'agraviat que hi ha hagut falsedat o vulneració d'algun principi processal al qual s'haguessin d'atenir els Jutges i Magistrats.

El Sr. RUIZ I PONSETÍ: Ara ho entenc, i molt agrait.

Presentació d'un Projecte de Llei de Tutela i Curatela

(El senyor Secretari dóna lectura al següent:)

«DECRET

Com a President de la Generalitat de Catalunya, a proposta del Conseller de Justícia i Dret, i d'acord amb el Consell,

He resolt:

Autoritzar el Conseller de Justícia i Dret per a presentar al Parlament un Projecte de Llei de Tutela i Curatela.

Barcelona, 9 de juliol del 1934. — Lluís Companys. — El Conseller de Justícia i Dret, Joan Lluhi.

(El senyor Conseller de Justícia i Dret dóna lectura, des de la Tribuna de Consellers, al Projecte de Llei, el text del qual es publica com a annex n.º 2 a aquest DIARI DE SESSIONS. Passa a la Comissió corresponent.)

Lectura del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Carta Sanitària de Barcelona

(El senyor Secretari llegeix el següent:)

«DICTAMEN

Reunida la Comissió Permanent de Sanitat i Assistència Social, sota la presidència del senyor J. Sala, amb assistència dels Vocals senyors: Humbert Torres, Cunillera, Canturri, i actuant de Secretari el senyor Riba i Soberano, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei de Carta Sanitària de Barcelona, llegit a la Cambra amb data 3 del corrent mes, acorda, per majoria de vots, de sotmetre a l'aprovació del Parlament el següent

PROJECTE DE LLEI

CARTA SANITÀRIA DE BARCELONA

PREÀMBUL

L'existència de problemes sanitaris complexos en una ciutat de la densitat de Barcelona, obliguen, per a realitzar funcions de màxima eficàcia, a una coordinació de serveis que sols pot resoldre la Carta Sanitària concertada entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona; la conseqüència immediata d'aquest concert pot traduir-se en una major eficiència en la funció sanitària per a evitació de duplicitat de funcions i unitat de direcció i amb una minva d'esforç econòmic.

CAPÍTOL I

Junta mixta de Sanitat

Article 1.º Per a la coordinació dels serveis de Sanitat que són objecte de la present Carta, es

constituirà la Junta Mixta de Sanitat integrada pel Conseller de Sanitat de la Generalitat de Catalunya que serà President nat, o la persona que ell delegui, el Conseller d'Higiene i Sanitat de l'Ajuntament de Barcelona, un Diputat al Parlament de Catalunya designat pel senyor Conseller de Sanitat i un Regidor designat per l'Ajuntament de Barcelona. Actuarà de Secretari un tècnic nomenat pel Conseller de Sanitat. Aquest Secretari no tindrà vot en la Junta.

Les resolucions de la Junta Mixta seran preses per majoria de vots dels concurrents a la reunió, havent d'assistir-hi la meitat més un dels Vocals. Els empats seran resolts de comú acord per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.

Article 2.ª La Junta Mixta de Sanitat tindrà delegades totes aquelles funcions executives que es derivin de l'articulat de la present Llei, exceptuant-ne les limitatives que es consignaran de manera expressa en la futura Llei de Sanitat.

El senyor Conseller de Sanitat podrà reprendre transitòriament aquelles funcions executives que la Llei de Bases li assigna quan a criteri seu les circumstàncies ho exigeixin; essent necessària l'aprovació d'aquesta mesura pel Consell de la Generalitat de Catalunya.

CAPÍTOL II

Funcions

Article 3.ª Es consideren funcions pròpies de la Junta Mixta de Sanitat i aplicables únicament i exclusivament a la Ciutat de Barcelona les executives, consignades en les Bases, Títols, Capítols, Articles i Apartats de la Llei de Bases per a l'organització dels Serveis de Sanitat i Assistència Social a Catalunya, següent:

I. — Base segona A) article 1.ª.

II. — Base segona B) articles 3.ª i 4.ª.

III. — La Junta Mixta de Sanitat dictarà els Reglaments per a l'aplicació de les funcions executives consignades en els dos apartats anteriors.

CAPÍTOL III

Laboratori Municipal

Article 4.ª El Laboratori Municipal serà utilitzat com a Laboratori General de Catalunya, sempre i quan la Generalitat no cregui pertinent la creació d'un Laboratori Nacional, acomplint aquelles funcions que aconsellin les necessitats com a complement del Laboratori dels Centres Sanitaris.

CAPÍTOL IV

Hospital d'Infecciosos

Article 5.ª L'Hospital d'Infecciosos de l'Ajuntament de Barcelona, tindrà cura dels malalts infecciosos de la ciutat, de la seva comarca i àdhuc de la resta de Catalunya fins on la seva cabuda li permeti.

CAPÍTOL V

De la direcció i administració dels organismes dependents de la Junta Mixta de Sanitat

Article 6.ª La direcció i administració del Laboratori Municipal i de l'Hospital d'Infecciosos, així com la de la resta d'organismes que es traspassen consignats en aquesta Llei, dependran de la Junta Mixta de Sanitat mentre aquesta carta sigui vigent.

CAPÍTOL VI

Personal

Article 7.ª Restaran inscrits en la Junta Mixta Sanitària els antics sub-Delegats de Medicina, Farmàcia i Veterinària, els Inspectors i Zeladors municipals, així com el personal adscrit als Serveis i organismes traspassats. L'organització d'aquest personal serà objecte d'una reglamentació especial per part de la Junta Mixta de Sanitat.

CAPÍTOL VII

Finances

Article 8.ª La Junta Mixta de Sanitat disposarà dels seus mitjans econòmics d'acord amb les següents normes:

a) La Generalitat així com l'Ajuntament de Barcelona faran cessió del producte de recaptació que produeix l'arancel dels Serveis d'Inspecció Sanitària.

b) Cada una de les dues Corporacions esmentades valoritzarà la nòmina del personal traspasat més les despeses d'ordre general que vinguessin consignades per cada un dels Establiments i Serveis traspassats en els Pressupostos respectius del present any 1934.

c) La resta del que manqui per a completar el pressupost de la Junta Mixta de Sanitat serà aportat a prorrata per cada una de les Corporacions interessades, a criteri de la Junta Mixta de Sanitat.

d) El pressupost anual serà formulat per la Junta Mixta abans del 30 de novembre de cada any i serà sancionat per la Generalitat de Catalunya i per l'Ajuntament de Barcelona.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. — La implantació de la present Carta Sanitària serà feta d'una manera gradual i no haurà de passar del termini d'un any de publicada la present Llei en el *Bulletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Segona. — Tot quant faci referència al personal que passi a dependre de la Junta Mixta de Sanitat serà resolt per la mateixa, constituint un principi indiscutible el respecte a la dotació i categoria de l'esmentat personal.

Palau del Parlament, 18 de juliol del 1934. — El President accidental, J. Irla. — El Secretari accidental, Ribes i Soberano.»

Lectura del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a l'autorització a l'Hospital Clínic de Barcelona per a contractar una operació de crèdit

«DICTAMEN

Reunida la Comissió Permanent de Finances sota la presidència accidental del senyor Francesc Farreres i Duran, amb assistència dels Vocals senyors Guinart, Bilbeny, Ruíz i Ponseti i actuant de Secretari el senyor Joan Sauret i García, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei sobre l'autorització a l'Hospital Clínic de Barcelona per a contractar una operació de crèdit, llegit a 'a Cambra en el dia d'avui, acorda per majoria de vots, de sotmetre a l'aprovació del Parlament el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.er La Generalitat de Catalunya consignarà en els seus Pressupostos ordinaris, durant el termini dels vint anys compresos entre mil nou-cents trenta-cinc i mil nou-cents cinquanta-quatre, una subvenció de quantia anual de vuitanta mil dues-cents quaranta-dues pessetes amb seixanta cèntims a l'Hospital Clínic de Barcelona per tal de què la Junta Administrativa de l'esmentat establiment pugui contractar amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis i amb destinació a atendre necessitats urgents del dit Hospital, una operació de crèdit de dos milions de pessetes, la qual subvenció podrà consignar-se o fer-se efectiva directament a favor de l'Entitat creditora quan el Departament de Finances ho consideri necessari.

Article 2.ª L'efectivitat de la subvenció a què fa referència el precedent article quedarà en suspens fins i tant que l'Ajuntament de Barcelona contregui anàloga obligació en exacta quantia i pel mateix termini.

Article 3.er Els Departaments de Finances i Sanitat i Assistència Social, exerciran sobre el regisme en funcionament de l'Hospital Clínic de Barcelona, a càrrec de la seva Junta Administrativa el control convenient pel que fa referència a l'especial garantia i ajut econòmic atorgada per la present Llei, sense perjudici de les funcions que en la matèria puguin correspondre al Departament de Sanitat i Assistència Social i als organismes que del mateix depenen de conformitat amb les «Normes bàsiques per a la reglamentació dels Hospitals del Districte de la Circumscripció de Barcelona» aprovades per Decret de 10 d'abril darrer, i amb les demés disposicions en vigor o que es dictin en el successiu.

Palau del Parlament, 18 de juliol del 1934. — El President accidental, Francesc Farreres i Duran. — El Secretari, Joan Sauret i García.»

Lectura del Dictamen de la Comissió sobre la Proposició de Llei relativa a la composició de les Junes de Repartiment General d'Utilitats

(El senyor Secretari llegeix el següent :)

«DICTAMEN

Reunida la Comissió Permanent de Governació sota la presidència del senyor Pere Mestres i

Dos annexos.

Albet, amb assistència dels Vocals senyors Arnau i Cortina, Espanya, Fontbernat, Folc i Rouret, i actuant de Secretari el senyor Joaquim Bilbeny i Bosch ha procedit a estudiar la Proposició de Llei sobre la composició de les Junes de Repartiment general d'Utilitats presentat a la Cambra amb data d'avui, acorda per majoria de vots de presentar a la Cambra la següent :

PROPOSICIÓ DE LLEI

Article 1.er A cada Municipi, serà encarregada d'estimar les utilitats i d'assignar les quotes individuals del Repartiment general una Junta constituïda per representants dels contribuents a què es refereix el paràgraf següent i per un nombre igual de Consellers municipals.

Els Vocals contribuents elegibles per sorteig seran, com a mínim, quatre : un en representació dels contribuents per Rústica ; un pels d'Urbana ; un pels de Rendes de treball, i un pels d'Industrial, Mines, (si n'hi ha), Utilitats i Rendes de capital. En els Municipis de més de 5,000 habitants serà, però, elegit un representant per a cada una d'aquestes contribucions, o siguin, com a màxim, vuit.

El total de Consellers municipals serà igual, en cada cas, al de contribuents, i entre els designats caldrà que hi hagi els que composin la Comissió de Finances.

Serà President de la Junta el de la Comissió de Finances ; però, si entre els Consellers hi ha l'Alcalde, presidirà ell.

Article 2.ª Aquesta Llei tindrà vigència fins que s'aprovi la Llei d'Hisendes Locals.

Palau del Parlament, 18 de juliol del 1934. — El President, Pere Mestres. — El Secretari, Joaquim Bilbeny.»

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dijous

1. Precs i preguntes.
2. Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Censura cinematogràfica de Protecció a la Infància.
3. Discussió del Dictamen de la Comissió sobre la Proposició de Llei modificant els arts. 51, 60, 67, 117, 140, 144, 174 i 177 de la Llei Municipal de Catalunya.
4. Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a l'autorització a l'Hospital Clínic de Barcelona per a contractar una operació de crèdit.
5. Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Carta Sanitària de Barcelona.
6. Discussió del Dictamen de la Comissió sobre la Proposició de Llei relativa a la composició de les Junes de Repartiment general d'Utilitats.
7. Votació definitiva de la Llei relativa a la creació d'una taxa sobre el consum i serveis d'hostalatge i restaurant.

(S'aixeca la sessió a un quart de nou de la vetlla.)

PARLAMENT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA

PROJECTE DE LLEI ELECTORAL

TÍTOL I

DEL SUFRAGI ACTIU I PASSIU

Art. 1.º Són electors per a Diputats al Parlament de Catalunya i per a Regidors, tots els ciutadans de la República, majors de vint-i-tres anys, sense distinció de sexe, que tinguin o'hagin adquirit veïnatge administratiu a Catalunya i figurin en les llistes electorals.

Art. 2.º Tot i reunir les condicions de l'article precedent, no podran votar:

a) Les classes i individus que serveixin en l'Exèrcit i la Marina, mentre formin en els seus rengles, i els qui en iguals condicions, serveixin subjectes a disciplina militar, en altres Cossos i Instituts armats de l'Estat, de la Regió o del Municipi.

b) Els privats, per condemna ferma, dels drets de sufragi, per tot el temps que duri la dita privació.

c) Els acollits en establiments de beneficència.

d) Els subjectes a interdicció i els civilment incapacitats per raó de malaltia.

e) Els concursats i fallits, no rehabilitats; i

f) Els deutors al Tresor Públic, per responsabilitat directa o subsidiària, si la quantitat en descobert procedeix d'irregularitat que motiví expedient.

Art. 3.º Els que tinguin capacitat electoral, segons els precedents articles, podran emetre el vot en totes les eleccions i formar part, si s'escau dels organismes electorals.

Art. 4.º Són elegibles Diputats al Parlament de Catalunya els ciutadans majors de vint-i-tres anys, sense distinció de sexes, ni estat civil, que tenint la condició política de catalans, segons l'article setè de l'Estatut Interior de Cata-

lunya, no estiguin compresos en cap de les excepcions que aquesta Llei o altres d'especials fixin.

Per a ésser elegit Regidor, s'ha de tenir les condicions que fixa la Llei municipal.

Art. 5.º No podran ésser elegits Diputats:

Primer. — Els que el dia de l'elecció no tinguin les condicions que l'article anterior exigeix, o que, tenint-les, no hagin estat proclamats candidats.

Segon. — Els qui estan privats de capacitat electoral segons l'article segon.

Tercer. — Els qui dins l'any precedent al dia de l'elecció, exerceixin càrrecs, funció o comissió, que impliqui jurisdicció, limitada, però, la incapacitat, al territori de la circumscripció electoral en que la jurisdicció hagi estat exercida.

Queden exceptuats l'honorable President de la Generalitat de Catalunya, els seus Consellers i tots els funcionaris, la jurisdicció dels quals compregui la totalitat del territori de Catalunya.

Quart. — Els funcionaris judicials i fiscals, en tots els seus graus i categories.

Cinquè. — Els qui el dia de l'elecció siguin contractistes d'obres o serveis públics i els seus associats o fidors, limitada també aquesta incapacitat a la circumscripció en la qual es realitzi l'obra o sigui prestat el servei.

No podran ésser elegits Regidors les persones afectades per les prohibicions dels números 1, 2 i 4 o per qualsevol incapacitat que assenyalin la Llei municipal o altres d'aplicació.

Art. 6.º El càrrec de Diputat és incompatible amb tot altre permanent i retribuit de la Generalitat exclosos l'honorable senyor President, els Consellers, Directors Generals o càrrecs anàlegs i els membres d'organismes consultius o

d'assessorament de la Generalitat, encara que tinguin caràcter permanent.

També és incompatible el càrrec de Diputat amb tot altre que comporti direcció, representació o administració dels Monopolis de l'Estat i de les Companyies concessionàries d'obres i serveis públics de Catalunya.

TÍTOL II

DEL CENS ELECTORAL

Art. 7.º El cens electoral és el registre públic i oficial on consten el nom, cognoms i circumstàncies dels ciutadans amb dret de sufragi.

La seva formació, custòdia i rectificació en quant el cens de Catalunya forma part del general de la República, correspon a l'Institut Geogràfic, Catastral i Estadística. La Generalitat sempre que ho cregui convenient formarà el Cens que regirà en les eleccions a Diputats al Parlament de Catalunya i per a Regidors, o adaptarà el Cens general format per l'Institut, a les modalitats d'aquesta Llei.

TÍTOL III

DEL CARNET ELECTORAL

Art. 8.º Si la Generalitat implanta el Carnet d'identitat, complement del Padró i del Registre municipal, dit document tindrà també el caràcter de Carnet electoral, com únic justificatiu de la personalitat de l'elector.

Art. 9.º Mentre no s'hagi creat el Carnet d'identitat, que tindrà també, com s'és dit, el caràcter de Carnet electoral, els electors acreditaran la seva personalitat amb la cèdula personal o altre document o justificant que la Mesa estimi bastant.

TÍTOL IV

DIVISIÓ TERRITORIAL

De les circumscripcions i seccions electorals

Art. 10. Per a les eleccions de Diputats al Parlament de Catalunya, el seu territori es dividirà en les següents circumscripcions: Barcelona-Ciutat, Barcelona-Circumscripció, Girona, Lleida i Tarragona.

En les eleccions de Regidors, la divisió territorial s'ajustarà al previst en la Llei municipal.

Mentre altra cosa no es disposi, es mantindran les seccions que actualment figuren en les llistes electorals.

Art. 11. Cada any, el dia 1.er d'octubre, designaran les Junes Municipals del Cens el local on hauran de constituir-se les seccions el dia de l'elecció.

No podrà constituir-se cap secció en el Saló del Consistori.

Les Junes Municipals, publicaran la designació de locals, per edictes fixats a l'Ajuntament i llocs de consuetud, comunicant-la a la Generalitat, la qual farà el necessari per a la seva publicació abans del dia vint-i-cinc en el *Bulletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Si algun dels locals designat esdevingués no utilitzable per a l'objecte que motivà la seva designació, es comunicarà a la Junta de Circumscripció corresponent, dintre dels vuit dies següents a aquell en què s'hagi produït el fet que obliga a substituir el local, acompanyant a la comunicació tots els antecedents i justificants per tal que la Junta de Circumscripció autoritzi a la Municipal la designació d'un altre local i es publiquin l'autorització i després la designació, en el terme i la forma previstos en l'anterior paràgraf.

Art. 12. Tots els electors poden recórrer contra la designació dels locals, entaulant el recurs davant la Junta de Circumscripció corresponent, dintre dels deu dies d'haver-se publicat l'esmentada designació al *Bulletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

La Junta de Circumscripció resoldrà, inapel·lablement, els recursos, abans del dia 30 de novembre i sense perjudici de notificar la resolució als interessats, la farà pública per mitjà del *Bulletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Si la designació d'algun nou local, per inutilització del primerament fixat, tingué lloc dintre dels trenta dies anteriors a la celebració d'una elecció, en defecte de recurs, que la peremptorietat del temps no permet, ha d'ésser aprovada la designació per la Junta de Circumscripció, la qual pot rebutjar el local i obligar a la

Junta municipal a habilitar-ne un altre, de condicions més adients.

Feta l'elecció, els electors podran dirigir instància a la Junta de Circumscripció, fent les observacions que estimin del cas, respecte als nous locals habilitats dintre el termini de trenta dies de què parla l'anterior paràgraf, i la Junta de Circumscripció, ateses les raons aïegades, mantindrà pel successiu la designació, o ordenarà a la Junta municipal que en faci una altra.

TÍTOL V

DEL NOMBRE DE DIPUTATS I DE REGIDORS

Art. 13. Les circumscripcions votaran un Diputat per cada quaranta mil habitants inscrits en el Cens de població, amb el mínim de catorze Diputats per circumscripció.

Els diferents Municipis de Catalunya tindran el nombre de Regidors que fixi la Llei municipal, atesa la seva població.

TÍTOL VI

JURISDICCIO ELECTORAL.—DE LES JUNTES

Art. 14. Als efectes electorals, i per al nomenament de Diputats al Parlament català i de Regidors dels nostres Municipis, funcionaran a Catalunya tres classes de Junes; la Junta Superior del Cens electoral, les Junes de Circumscripció i les Municipals.

La Junta Superior del Cens Electoral, estarà formada pel President del Tribunal de Cassació, que la presidirà, i set Vocals, que seran: El Procurador de Catalunya, el President de la Comissió Jurídica Assessora, el Rector de la Universitat de Barcelona, el Degà del Col·legi d'Advocats de la mateixa ciutat, el Degà del Col·legi de Notaris de Catalunya, el President de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya i el Director de l'Institut municipal d'Estadística de Barcelona.

Cada un dels membres designats, cas de no poder concórrer a les reunions de la Junta, serà representat pel qui de dret el substitueixi en el càrrec que motivà el seu nomenament.

Aquesta Junta funcionarà a la ciutat de Barcelona i tindrà les seves reunions en el Tribunal de Cassació. En serà Secretari, amb veu, però sense vot, l'Oficial Major del Parlament de Catalunya.

Art. 15. Hi haurà una Junta de Circumscripció per cada una de les circumscripcions electorals i serà presidida pel President de l'Audiència de més categoria que hi hagi a la circumscripció. La

Junta de Circumscripció de Barcelona-ciutat serà presidida pel President de la seva Audiència Territorial i la de Barcelona-circumscripció pel President de la del Criminal.

En seran Vocals: de la de Barcelona-ciutat el Director de l'Escola d'Administració Pública de la Generalitat, el Diputat primer del Col·legi d'Advocats, el Censor primer del Col·legi de Notaris, el Director de l'Escola Normal més antiga, el President de la Cambra de Comerç i el President de l'Ateneu Barcelonès; de la de Barcelona-circumscripció, el Director de l'Institut Nacional de segon ensenyament de creació més antiga, el Diputat segon del Col·legi d'Advocats de Barcelona, el Censor segon del Col·legi Notarial, el Director de l'Escola Normal que sigui la segona en antiguitat, el President de la Cambra Industrial, i el Mestre que porti més anys de servei en la circumscripció, i de les altres circumscripcions, el Director de l'Institut Nacional de segon ensenyament més antic, el Degà del Col·legi d'Advocats del lloc on radiqui l'Audiència de la circumscripció, el Notari més antic dels residents en aquella, el Director de l'Escola Normal més antiga, el President de la Cambra de Comerç de la ciutat on radiqui l'Audiència corresponent, i el Mestre que porti més anys de serveis en la circumscripció respectiva.

Els Vocals de la Junta, que ho siguin per raó del càrrec, seran substituïts, cas de no poder concórrer a la Junta, per la persona que legalment el substitueixi i els que ho siguin per les circumstàncies personals, seran substituïts pels qui segueixin en ordre de les mateixes circumstàncies.

Serà Secretari de la Junta de Circumscripció, amb veu i sense vot, el que exerceixi les funcions de Secretari de Govern de l'Audiència a què pertanyi el President de la Junta o el seu legal substitut.

Art. 16. En cada Municipi hi haurà una Junta municipal que serà presidida, on hi hagi Audiència, pel Magistrat més antic; si no n'hi hagués, pel Jutge de primera instància, que serà el Degà si n'hi hagués més d'un, i si tampoc n'hi hagués, pel Jutge municipal, que serà el Degà, si n'hi ha més d'un.

En seran Vocals: De la de Barcelona, el Director de l'Institut-Escola de la Generalitat, un Advocat designat pel Col·legi d'Advocats de Barcelona, un Notari designat pel Col·legi de Notaris de Catalunya, un Professor de l'Escola Industrial designat pel Claustre i el Director de grup escolar que porti més anys de serveis de les dels Municipis on hi hagi les institucions o càrrecs que s'esmenten, un Catedràtic de l'Institut de segon en-

senyament de creació més antiga designat pel Claustre, un Advocat designat pel respectiu Col·legi, un Notari, i si n'hi hagués més d'un en el Municipi, el més antic, que no sigui el que forma part de la Junta de Circumscripció, un Professor de l'Escola Industrial o, en manca d'ella, de l'Escola d'Arts i Oficis, designat pel Claustre i el Mestre més antic que no sigui el de la Junta de Circumscripció; i de les dels Municipis on no hi hagi qualsevol d'aquelles institucions o càrrecs seran substituïts els Vocals mancants per electors dels inclosos en el Cens del respectiu Municipi. Aquests Vocals de la Junta municipal seran designats per sorteig entre els electors que sàpiguin llegir i escriure que tinguin almenys trenta anys i no podran ésser més de tres en cada Junta. El sorteig serà públic i fet davant del President i Secretari de la Junta de Circumscripció a què pertanyi el Municipi. En fer-se el sorteig es designarà un suplent per cada Vocal elector.

El resultat de l'elecció es farà públic en la forma que sigui de consuetud al *Bulletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Seran Secretaris de les Junes municipals amb veu i sense vot, quan les presideixi un Magistrat, el Secretari o Oficial de Sala més antic de l'Audiència a què pertanyi el President, i si les presideix el Juge de primera instància o el municipal, els respectius Secretaris.

Art. 17. El càrrec de Vocal de les Junes electorals, és obligatori, però no poden exercir-los els designats que no tinguin les condicions de capacitat fixades en els dos primers articles d'aquesta Llei.

Les dones poden, però, excusar-se d'acceptar el càrrec, sense motivació.

Els Vocals designats, actuaran durant dos anys, amb l'excepció dels nomenats per raó del càrrec que ocupin, els quals deixaran el lloc, en cessar en el càrrec que motivà la seva designació.

Cada any, el dia 1.º d'octubre, el respectiu President de les Junes electorals, oficiarà als organismes que deuen designar Vocals, perquè ho facin en el termini màxim de quinze dies. També dintre de la primera quinzena d'octubre, els Presidents de les Junes municipals practicaràn quan calgui, el sorteig dels Vocals electors que preveu l'article anterior.

En fer-ho, designaran també per cada Vocal, el seu suplent.

Art. 18. Els nomenaments i sorteigs seran fets públics en les Oficines de la respectiva Junta, abans del 25 d'octubre, i contra ell podran els agreujats interposar recurs davant la pròpia Junta nomi-

nadora, per tot el dia 5 de novembre següent.

Si el recurs fos fonamentat en la manca de capacitat del designat podrà interposar-lo qualsevol elector. La Junta informarà el recurs i si és la Junta municipal el remetrà a la circumscripció que el resoldrà definitivament per tot el dia 30 de novembre. Si el recurs és formulat contra nomenaments fets per les Junes de Circumscripció amb l'informe d'ella seran tramesos a la Junta Superior que els resoldrà en el mateix termini.

Art. 19. La constitució de les Junes de Circumscripció i Municipals del Cens, tindrà lloc el dia 2 de gener. Les de Barcelona-ciutat i Barcelona-circumscripció, funcionaran a l'Audiència de Barcelona, i les de Girona, Lleida i Tarragona, en les respectives Audiències. Les Junes Municipals actuaran a la Casa de la Vila respectiva. Unes i altres, en constituir-se nomenaran un Vice-President.

De l'acta de constitució de la Junta se'n remetrà còpia certificada a les superiors de la constituïda i el mateix es farà cas de sofrir modificacions la composició d'una Junta.

Tota la documentació de les Junes, la custodiaran els Secretaris, en les oficines en les quals desempenyin les funcions que motivaren el seu nomenament.

Art. 20. Les Junes del Cens celebraran reunions en les dates i casos assenyalats per aquesta Llei, o acordats per les pròpies Junes, i, en general, sempre que per estimar-ho convenient les convoqui el President, o qui legítimament el substitueixi.

Per a la validesa dels acords de la Junta, és precisa, en primera convocatòria, l'assistència de la meitat més un dels seus components. En les de segona, que no podran celebrar-se abans de vint-i-quatre hores ni més enllà de vuit dies després de l'assenyada per a la de primera, seran vàlids els acords, qualsevol que sigui el nombre dels assistents.

Art. 21. És de la competència de la Junta Superior del Cens apart del que, dintre del cercle de les seves funcions, pugui encarregar-li el Govern de la Generalitat, el següent:

Primer. — Portar a cap tot allò que d'una manera especial li encomani la present Llei.

Segon. — Resoldre les consultes que se li facin sobre matèria electoral, per les Junes de Circumscripció i Municipals.

Tercer. — Comunicar, per mitjà del seu President, amb totes les Autoritats i funcionaris especialment amb els encarregats de la formació, rectificació, conservació i compulsa del cens electoral.

Quart. — Resoldre els recursos de què parla l'article 18.

Cinquè. — Exercir jurisdicció disci-

plinària sobre de les Junes de Circumscripció i Municipals i de les persones que amb caràcter oficial intervinguin en els serveis electorals amb facultat d'imposar i aixecar multes, fins el màxim de mil pessetes.

Sisè. — Dictar les normes per la justificació del nombre d'electors necessària per a la presentació de llistes d'acord amb la lletra C de l'art. 27.

Setè. — Realitzar els treballs i donar les informacions que el Parlament de Catalunya li encomani, respecte a les actes presentades pels Diputats electes.

Vuitè. — Dirigir al Parlament i al Govern les exposicions que estimi del cas, i siguin conduents al millorament de l'exercici del dret de sufragi.

Art. 22. Les Junes de Circumscripció i Municipals, ultra les atribucions especials que aquesta Llei els assigna, tindran dintre el límit de la seva jurisdicció, les mateixes facultats abans atribuïdes a la Junta Superior del Cens, excepte la cinquena i sisena, que són de l'exclusiva competència de la Junta Superior.

Art. 23. El President i Vocals de les Junes del Cens, en totes les seves jerarquies, no podran ésser sospesos ni destituïts, ni podrà ésser-los-hi dificultat el lliure exercici de les funcions de la seva competència, per providència d'autoritat governativa. Solament tenen jurisdicció damunt d'ells, l'autoritat judicial i les Junes de jerarquia superior, en quant actuin per acord oficialment pres, en reunió convocada i celebrada, segons aquesta Llei.

Art. 24. Les Junes de Circumscripció podran vàlidament prendre l'acord de dividir-se en dues Seccions per a verificar escrutinis.

TÍTOL VII

SISTEMA ELECTORAL

Art. 25. L'elecció dels Diputats al Parlament de Catalunya i dels Regidors, en el seu cas, serà feta pel sistema de representació proporcional, per llistes, d'acord amb les següents bases:

S'adjudicarà a cada llista, tants Diputats o Regidors com vegades càpiga, en el nombre de vots obtinguts per cada llista, el quocient que resulti de dividir el nombre de vots emesos amb exclusió dels en blanc i nuls, en el territori electoral—Circumscripció o Municipi—pel nombre de representants a elegir.

Si mitjançant l'aplicació del quocient a les diferents llistes, no s'obté exactament entre totes el nombre de representants que han d'ésser elegits, els que faltin seran atribuïts a la llista que hagi captat una major votació.

L'adjudicació dels llocs dintre de cada llista, es farà per l'ordre d'inscripció dels candidats.

Els candidats que no resultin elegits, quedaran proclamats suplents per a ocupar les vacants que es produeixin, tal com es diu en l'article 60.

TÍTOL VIII

Capítol I

De les propostes de reclamació

Art. 26. Convocades unes eleccions, i fixat dintre dels cinc dies de la convocatòria, per la Junta del Cens que pertorqui segons es tracti d'elegir Diputats o Regidors, el nombre dels que hagin d'ésser-ho, d'acord amb aquesta Llei i el contingut del Cens vigent, es podrà presentar a les Juntes de circumscripció o municipals que correspongui, fins el diumenge abans de l'assenyalat per a l'elecció, sol·licituds de proclamació, acompanyades de la llista que contingui els noms dels candidats.

Art. 27. Les llistes de candidatures, podran ésser presentades: a) Pels apoderats dels partits polítics que estiguin representats per una o més associacions existents d'un any abans de convocar-se l'elecció i que constin inscrits en el Registre d'Associacions; b) Pels representants d'entitats que, encara que no tinguin finalitat política declarada, faci almenys dos anys que estiguin inscrites en el Registre d'Associacions i tinguin soles o aplegades mil socis o més; c) Per qualsevol personal o grup de persones que justifiquin, d'acord amb les normes dictades per la Junta Superior del Cens, comptar amb l'adhesió d'un nombre d'electors no inferior al 5 per 100 del Cens electoral corresponent.

Art. 28. Les llistes seran lliurades a la Junta que pertorqui amb tres còpies, una de les quals, previ coteig serà tornada, pel Secretariat de dita Junta, amb diligència on constarà la data i l'hora del seu lliurament i també el número que a cada llista correspongui per l'ordre de la seva presentació.

En presentar les llistes hauran de designar, els que ho facin, la persona que, tenint domicili en la capital de la circumscripció o del Municipi, segons l'elecció de què es tracti, que estigui encarregada de realitzar totes les gestions oficials que afectin a la candidatura i rebre les notificacions que, per la Junta se li hagin de fer.

Art. 29. Cap partit, associació, entitat, persona ni grup de persones, no podrà presentar més d'una llista per cada elecció.

Les llistes portaran necessàriament, la denominació i també el número correlatiu que correspongui segons l'ordre de presentació i potestativament l'emblema del partit, associació, entitats, persona individual o nuclis d'elles, que les patrocinin.

Podran contenir tants noms com siguin els Diputats o Regidors que hagin d'ésser elegits.

Finit el termini de presentació de llistes la Junta corresponent les exposarà al públic.

Art. 30. Cada candidat haurà de figurar en una sola llista, i si fos inclòs, en més d'una optarà expressament davant de la Junta, per la que prefereixi, i a manca d'opció, es considerarà candidat de la llista primerament presentada en la qual figuri.

Capítol II

Proclamació de les llistes de candidats

Art. 31. — El diumenge anterior a l'elecció es reuniran en sessió pública les Juntes corresponents per a proclamar les llistes admeses, amb expressió del nom dels partits, associacions, entitats o persones que les hagin presentades, de l'emblema utilitzat, numeració assignada a les diferents llistes i nom dels candidats que contingui cada una d'elles.

La Junta pot lliurement, admetre o refusar, els emblemes reproduïts en les llistes.

De la sessió i de protestes que siguin formulades se n'aixecarà acta, en la qual constarà la relació de llistes amb els noms dels candidats proclamats.

La Junta Superior dos dies abans, almenys, de l'elecció publicarà al *Bulletí Oficial de la Generalitat de Catalunya* les llistes dels candidats a Diputats del Parlament de Catalunya proclamats per les Juntes de circumscripció, un duplicat de la qual serà tramès a les Juntes de jerarquia superior.

Art. 32. El representant de cada llista té dret a nomenar Apoderats i també dos Interventors i els seus suplents per cada una de les meses electorals que en l'elecció s'hagin de constituir.

Capítol III

De la papereta electoral

Art. 33. La Junta Superior del Cens fixarà la mida que hauran de tenir les paperetes, almenys vuit dies abans de cada elecció.

Seràn impreses en paper blanc, llis, no transparent i de to uniforme. Portaran el número d'ordre que els hagi estat as-

signat per la Junta en fer-se la seva presentació, el nom del partit, associació, entitat que la patrocini i el nom o noms dels candidats. Es potestatiu d'inserir en les llistes un emblema gràfic autoritzat.

Art. 34. Les Juntes del Cens encarregades de la publicació de les llistes electorals es reuniran les vegades que calgui després de la publicació i per convocatòria del President, per a solucionar totes les dificultats que puguin sorgir.

Els seus acords seran executius però els que es considerin agreujats podran recórrer davant de la Junta Superior, als efectes de la correcció disciplinària que pugui ésser procedent.

Art. 35. El dijous anterior a les eleccions, el representant de cada llista lliurarà a la Junta corresponent, autoritzant amb la seva signatura, el model de les paperetes electorals que hagin d'ésser emprades per a votar la seva llista.

Art. 36. La Junta trametrà un exemplar de cada llista i la corresponent papereta, segellades i signades pel Secretari a cada Mesa electoral. També lliurarà un exemplar de cada llista a les seves Superiors Jeràrquiques.

Capítol IV

De les meses electorals

Art. 37. En cada Secció electoral hi haurà una Mesa formada per un President i dos Adjunts i els Interventors o Suplents nomenats d'acord amb l'article 32. El President i Adjunts seran designats per insaculació entre els electors de la Secció.

Per aquest sorteig les oficines d'Estadística formaran una llista dels electors de cada Secció que sàpiguin llegir i escriure, distribuïnt-los en tres grups segons rigorós ordre alfabètic del primer cognom, procurant que en determinar les lletres correlatives de l'abecedari que hagin de formar en cada grup, resulti la major igualtat possible. Tots els electors, el primer cognom dels quals comenci amb la mateixa inicial entraran en el grup que correspongui.

Les Oficines d'Estadística trametraran a les Juntes Municipals, per a la seva exposició al públic durant la primera quinzena d'octubre, les llistes dels grups de Secció a què toqui entrar en sorteig.

Les reclamacions contra aquestes llistes seran tramitades segons el que disposa l'art. 12 de la Llei i resoltes per les Juntes de Circumscripció.

Entre els tres grups serà observat un rigorós ordre de ratació.

Art. 38. Dintre del mes de desembre de cada any, les Juntes municipals en sessió pública, prèviament anunciada, sor-

tejaran entre el grup d'electors que es trobi en torn, el President i els dos Adjunts que hagin de formar part de la Mesa de cada secció. Els insaculats actuaran en totes les eleccions de l'any següent. Correspondrà el càrrec de President a l'insaculat de més edat. També sortejaran tres Suplents per cada Mesa. La Junta oficiarà el nomenament als designats dintre dels tres dies següents i en passarà comunicació a la Junta de circumscriptió que tindrà cura de fer publicar la llista de titulars i suplents en el *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Art. 39. Els barons majors de seixanta anys i les dones, en tot cas poden excusar-se d'acceptar els càrrecs esmentats en aquest capítol que, altrament, són obligatoris.

Si sobrevingués en els designats, impediment justificat, ho assabentaran per escrit, al President de la Junta municipal dintre dels cinc dies següents d'haver-se produït, perquè pugui resoldre el que calgui.

Capítol V

De les llistes electorals

Art. 40. Les llistes d'electors de les Seccions es formaran cada any d'acord amb el Cens electoral per les corresponents oficines d'estadística i seran tramessas a les Juntes municipals perquè les exposi al públic durant els quinze primers dies d'octubre. Les reclamacions contra les llistes es presentaran a les Juntes de circumscriptió, les quals les trametran i resoldran de conformitat a l'art. 12 d'aquesta Llei.

Art. 41. Les llistes electorals seran exposades els dies d'eleccions a les portes dels Col·legis electorals, perquè puguin consultar-les els electors en anar a votar.

Els Presidents de les Juntes del Cens que actuen en l'elecció s'encarregaran de trametre a les meses electorals, abans de la seva constitució, un exemplar de les llistes per a ésser exposat i dues més per a seguir l'ordre de la votació, junt amb les dades oficials que hagin rebut respecte als morts o incapacitats, amb posterioritat a la publicació de les esmentades llistes, i així mateix els impresos necessaris per a fer constar el resultat de l'elecció.

TÍTOL IX

DE LA VOTACIÓ

Art. 42. A dos quarts de vuit del matí del dia assenyalat per a la votació, es reuniran els membres de cada Mesa en els locals designats, i les constituïran,

aixecant-ne acta que signaran el President i els Adjunts o els seus Suplents. Per acord del President i Adjunts podrà confiar-se a un Adjunt les funcions de President que no vulgui desempnyar el titular. Una vegada constituïda la Mesa, els Suplents podran retirar-se. Els Interventors o Suplents que concorrin i acreditin la seva personalitat i nomenament, seran també invitats a firmar l'acta. Els arribats després de la constitució de la Mesa seran admesos a exercir les seves funcions en tant no hagin estat substituïts ja per un Suplent. Als Interventors i Apoderats que ho sollicitin els serà lliurada una certificació abreujada de l'acta de constitució signada pel President i un Adjunt.

La votació començarà a les vuit en punt i finirà a les setze.

Art. 43. El President de la Mesa és l'encarregat de mantenir l'ordre en el local de cada Secció i podrà a tal fi requerir a les Autoritats i els seus agents perquè expulsin o detinguin els pertorbadors.

Art. 44. En els Col·legis electorals sols poden entrar-hi els electors de la Secció per a votar, els candidats de les llistes proclamades, els seus representants i Apoderats, els Agents de l'Autoritat que el President demani, els Notaris o altres funcionaris legalment habilitats per a l'exercici de la fe pública en matèria electoral i els Jutges d'instrucció que exerceixin les seves funcions.

No es pot entrar en cap Col·legi amb arma ni bastó, a menys que el President autoritzi l'ús d'aquest per tractar-se de persona que el necessiti per raó del seu estat físic.

Art. 45. Declarada oberta la votació pel President, els electors aniran desfilarant davant de la Mesa i donaran el seu nom i acreditaran la seva personalitat si se'ls demana.

Tot seguit, el President admetrà el vot i dipositarà a la urna que hi haurà damunt de cada taula, la papereta que, per tal de mantenir el secret del vot, li lliurarà l'elector, bé dintre d'un sobre intransparent, de model únic, facilitat per la Generalitat de Catalunya, si aquesta implan-tés el sobre electoral, o bé degudament doblegada, en forma que resti invisible la part escrita de la papereta. Les urnes seran transparents i tancades amb clau que guardarà el President.

Durant l'elecció els Adjunts portaran la llista dels electors que vagin votant i els anotaran al marge d'un exemplar de la llista de la Secció.

En cas de dubte, respecte a si el votant és l'elector de llista en nom del qual vol emetre el sufragi, la Mesa, per majoria decidirà si admet o no el vot.

Art. 46. La votació no pot ésser ajor-

nada ni suspesa, com no sigui per força major, en el qual cas s'aixecarà acta que serà tramesa a la Junta que correspongui, segons l'elecció de què es tracti.

També s'enviarà certificat de l'acta a la Generalitat i a la Junta Superior del Cens.

Les votacions ajornades o interrompudes se celebraran el dia següent i si no poden ésser-ho aquest dia ho seran, inexcusablement, el dimecres proper.

Art. 47. A les setze en punt, el President, en veu alta, farà avinent que es va a tancar la votació. Des d'aquest moment no podrà votar cap elector fora dels que es trobin presents en el local o estiguin esperant per emetre el vot. El President, si ho creu convenient pel nombre d'electors que estiguin esperant prendrà les disposicions necessàries perquè puguin votar els electors que es trobin efectivament esperant a l'hora legal de tancar la votació, la qual continuarà sense interrupció fins que aquells hagin votat.

A seguit votaran els Interventors i els de la Mesa, signant tots la llista de votants, portada pels Adjunts durant la votació. Les signatures les posaran al marge de cada plec i a continuació del nom del darrer votant.

Art. 48. Cap Autoritat no pot detenir els Presidents i altres membres de les Meses electorals mentre duri la votació i operacions subsegüents, a menys que es tracti de cas de flagrant delictes.

Art. 49. La Junta Superior, previ acord o autorització del Govern de la Generalitat, habilitarà per a l'exercici de la fe pública en matèria electoral, a funcionaris que tinguin la necessària perícia i una solvència moral acreditada.

TÍTOL X

DE L'ESCRUTINI I PROCLAMACIÓ

Capítol I

De l'escrutini en les Meses electorals

Art. 50. Tancada la votació, es farà l'escrutini en sessió pública. El President de la Mesa treurà de la urna, una per una, les paperetes que contingui i llegirà el número que porti la llista i el nom del partit, associació o entitat que l'hagi presentada. Després col·locarà, separatament, una damunt de l'altra, les paperetes que corresponguin a cada una de les llistes, i es farà el recompte dels vots obtinguts per les mateixes.

Art. 51. Els electors no poden addicionar noms a la llista, ni esborrar-ne cap dels que contingui. Les addicions i suppressions fetes en contra d'aquest pre-

cepte, no es tindran en compte en l'escrutini.

Art. 52. Són nuls i no es comptaran en l'acte de l'escrutini, els vots emesos en paperetes diferents de l'oficialment aprovada i en blanc.

Les paperetes nul·les s'uniran a l'expedient, a títol de comprovant. Les altres, seran cremades.

Art. 53. Acabat l'escrutini, se n'aixecarà acta, en la qual seran consignades les incidències ocorregudes, amb expressió de les protestes formulades i de les resolucions preses per la Mesa electoral.

També es consignarà en l'acta, el nombre d'electors que hauran votat en el Col·legi i el de vots obtinguts per cada una de les llistes.

Art. 54. La Mesa, valent-se del medi més ràpid i segur, i dintre del termini de vint-i-quatre hores, enviarà a la Generalitat, a la Junta de circumscripció o municipal que correspongui i també a la Junta Superior del Cens, un exemplar original de les actes de constitució i de votació esteses d'acord amb els articles precedents. Si fa la tramesa per correu, les certificarà.

Art. 55. La Mesa electoral farà col·locar, a la porta del Col·legi, una certificació del resultat de l'escrutini, amb expressió de vots obtinguts per cada llista.

Els Interventors i Apoderats tenen el dret de demanar certificació de l'escrutini i la Mesa haurà de facilitar-lo a l'acte.

Capítol II

De l'escrutini general per les Junes del Cens

Art. 56. A les nou del matí del dijous subsegüent a l'elecció, les Junes de circumscripció, si es tracta d'elegir Diputats, o les municipals, si s'han d'elegir Regidors, es reuniran en sessió pública als llocs del seu respectiu funcionament, prefixats en l'art. 19 d'aquesta Llei, per tal de portar a terme l'escrutini general,

Podran assistir-hi amb veu, però sense vot, els representants de les llistes de candidats.

Solament en els casos de què, per raó del nombre de les votacions que haguessin estat suspeses i ajornades en el territori electoral, no s'haguessin pogut reunir a temps tots els elements necessaris per a l'escrutini general, podrà aquest ésser ajornat fins al dissabte de la mateixa setmana.

Art. 57. Per a fer l'escrutini, llegirà el Secretari les actes de les diferents Seccions i en defecte d'alguna d'aquestes, els certificats que facilitin els Apoderats.

La Junta no pot anul·lar actes ni vots; solament en el cas d'haver rebut alguna acta doble diferent, té la facultat, si estima indubitable la legalitat de la una i la no validesa de l'altra, de computar els vots de la primera, fent-ho constar específicament en l'acta.

Art. 58. Fet el recompte de vots obtinguts per les diferents llistes, la Junta assignarà a cada una d'elles, els llocs que li pertocuin, d'acord amb el procediment electoral, assenyalat en l'art. 25 i proclamarà com a electes els candidats triomfants que corresponguin dintre de cada llista i com a Suplents els altres candidats.

Art. 59. Finit l'escrutini general i feta la proclamació consegüent, la Junta escrutadora estendrà acta, amb expressió de l'ocorregut i relació d'incidències, de la qual remetrà certificació autoritzada a la Generalitat i a la Junta o Junes de jerarquia superior.

A més, les Junes municipals comunicaran els resultats a l'Ajuntament respectiu.

Les Junes expediran als candidats triomfants, una credencial acreditant la seva proclamació, que hauran de presentar al Parlament o Ajuntament respectiu per a prendre possessió del càrrec.

Els representants de cada llista, poden demanar i els hi serà lliurada, certificació expressiva dels vots escrutats a favor de la llista de la seva representació.

TÍTOL XI

PROVISIÓ DE VACANTS I ELECCIONS PARCIAIS

Art. 60. Declarada una vacant de Diputat o de Regidor, dintre dels dos anys o d'un any, respectivament, a comptar del dia de l'elecció, serà coberta pel Candidat que figuri en la mateixa llista del que hagi produït la vacant i ocupi el primer lloc entre els proclamats suplents i en manca d'aquest primer ocuparan el lloc vacant els altres suplents de la mateixa llista per rigurós ordre de proclamació.

Si faltés aquest candidat immediat o en cas de què no pogués o no volgués acceptar, automàticament i pel mateix ordre de preferència, ocuparien el lloc vacant els altres Candidats de la mateixa llista.

De no haver-n'hi, la vacant s'omplirà mitjançant una elecció parcial, convocada en la forma i data que acordi el Consell de la Generalitat.

Les credencials dels nomenaments pel procediment dels dos primers paràgrafs

d'aquest article, les lliurarà la Junta que hagi fet l'escrutini general, proclamant les llistes d'on surt el nou Titular.

Art. 61. En les eleccions parcials, no podran presentar llista els partits, associacions, entitats o persones, que no haguessin fet ja ús d'aquest dret, en convocar-se les eleccions generals.

TÍTOL XII

DELS RECURSOS I DE LES CERTIFICACIONS

Art. 62. Tots els recursos i reclamacions de caràcter electoral, seran de tramitació gratuïta, estenent-se aquella i totes les actuacions que motivin, en paper comú. El mateix es farà per al lliurament de certificacions.

Art. 63. Els recursos no regulats especialment en aquesta Llei, hauran d'ésser presentats a la Junta que hagi dictat l'acord o pres la resolució recorreguda, la qual els informarà, passant-lo en el termini màxim de deu dies, a la resolució de la Junta Superior immediata.

S'exceptuen les correccions disciplinàries, contra la imposició de les quals únicament podrà autoritzar-se recurs de reposició davant de la Junta Superior dintre dels cinc dies de la notificació.

Art. 64. En notificar-se a l'interessat els acords de les Junes Municipals o de circumscripció, s'hi consignarà el recurs que hi càpiga.

Art. 65. Els acords que respecte de les eleccions de Regidors i proclamació de candidats electes prenguin les Junes municipals i si s'escau els Ajuntaments, seran recurribles en la forma que determina la Llei municipal.

Art. 66. Per a la interposició, tramitació i resolució dels recursos electorals de la competència de les Junes del Cens, són hàbils tots els dies.

TÍTOL XIII

SANCIONS PENALS

Art. 67. D'acord amb l'article 15 de la Constitució de la República, els delictes i faltes de caràcter electoral, seran perseguits i castigats a tenor del que sobre el particular, disposi la legislació de la República.

DISPOSICIÓ FINAL

Queden derogats tots els preceptes que s'oposin a l'establert en la present Llei.

PARLAMENT DE CATALUNYA

AL PARLAMENT DE CATALUNYA

El Conseller de Justícia i Dret, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a la deliberació del Parlament el següent:

Projecte de Llei de tutela i curatela

TÍTOL I

TUTELA

Disposició preliminar

Article 1.º La tutela té per objecte la cura de la persona i del patrimoni i la representació dels que no es troben sota l'autoritat paterna i són incapaços de regir-se per si mateixos.

CAPÍTOL I

Casos de tutela

Art. 2.º Han d'ésser proveïts de tutela :

Primer. — Els menors d'edat, no habilitats d'edat, que no estan sota l'autoritat paterna.

Segon. — Els majors d'edat o habilitats d'edat que per malaltia, deficiència mental o defecte orgànic, no es poden regir a si mateixos i necessiten ajut permanent.

Art. 3.º En els casos compresos en el paràgraf segon de l'article anterior és necessària la prèvia declaració judicial d'incapacitat.

Quan un menor es trobi en la situació de què parla el paràgraf segon de l'article anterior, la declaració d'incapacitat podrà ésser instada dins els dos anys anteriors a la major edat.

Art. 4.º Poden instar la declaració d'incapacitat el pare, la mare, el cònjuge i els parents del pressumpte incapaç per consanguinitat, fins el quart grau civil.

Art. 5.º A falta de les persones expressades en l'art. 4.º, o quan aquestes

no ho facin o no ho puguin fer, l'haurà d'instar la Procuradoria de Catalunya.

El Magistrat de tuteles vetllarà pel compliment del que disposa el paràgraf anterior, i comunicarà a la Procuradoria de Catalunya els casos compresos en l'apartat segon de l'art. 2.º dels quals tingui coneixement.

Art. 6.º Quan la incapacitat sigui demanada per alguna de les persones designades en l'art. 4.º, la Procuradoria de Catalunya defensarà el presumpte incapaç que no es pugui o no es vulgui defensar. Podran coadjuvar a la defensa els parents compresos en l'article esmentat que no hagin instat la declaració.

Si l'ha instat la Procuradoria de Catalunya i el pressumpte incapaç no es pot o no es vol defensar, el Delegat de tuteles li nomenarà un curador, d'acord amb el que disposa el cap. XII del tít. II.

Art. 7.º La declaració d'incapacitat haurà d'ésser tramitada segons les regles dels incidents.

Seràn tràmits necessaris : l'examen personal del pressumpte incapaç pel Jutge, el dictamen de dos facultatius designats un per cada part, i un tercer en cas de discòrdia, per insaculació i escoltar els parents compresos en l'art. 4.º que compareguin a declarar.

La citació dels parents haurà d'ésser personal si resideixen a Catalunya i és conegut el seu domicili. Els altres seran citats per edictes.

En aquest judici no hi cap conformar-se a la demanda ni surtirà efecte la confessió en judici del pressumpte incapaç.

Art. 8.º El declarat incapaç podrà

instar que sigui revocada la declaració d'incapacitat, prèvia autorització del Magistrat de tuteles. També podran instar la revocació els parents expressats en l'art. 4.º i la Procuradoria de Catalunya.

La demanda es tramitarà segons les regles dels incidents, amb els requisits que estatueix l'art. 7.º

Hauran d'ésser emplaçats el cònjuge, els ascendents i descendents del demandant i la Procuradoria de Catalunya.

La revocació farà cessar tots els efectes civils de la incapacitat.

CAPÍTOL II

Organització de la tutela

Art. 9.º Els òrgans de la tutela són el tutor, el Consell de tutela i la Magistratura de tuteles.

Art. 10. La persona sotmesa a tutela sols pot tenir un tutor i un Consell de tutela.

Els germans poden tenir conjuntament un mateix tutor i un mateix Consell de tutela.

SECCIÓ PRIMERA

El tutor

Art. 11. Poden ésser tutors els majors d'edat, sense distinció de sexe, que estiguin en ple exercici dels seus drets civils.

Art. 12. Són inhàbils per al càrrec de tutor :

Primer. — Els que sofreixen condemna privativa de llibertat.

Segon. — Els que han estat condemnats per delictes de falsedat, violació,

abusos deshonestos, escàndol públic, estupriment, corrupció o substracció de menors, rapte, suposició de part, usurpació d'estat civil, abandó d'infants, robatori, furt, usurpació, estafa i altres enganys, malversació de cabals públics o usura.

Tercer. — Els que han estat privats de l'autoritat paterna o remoguts del càrrec de tutor o curador per ordres o exemples corruptors, mals tractaments, intent de prostitució o de corrupció o per sentència en causa criminal.

Quart. — Els concursats fallits i els declarats en estat d'insolvència definitiva no rehabilitats.

Cinquè. — Els religiosos professors.

Sisè. — Els estrangers no residents en el territori de la República.

Art. 13. No podran exercir el càrrec de tutor per inhabilitació relativa :

Primer. — Els que tenen important conflicte d'interessos amb el tutelat o qüestió judicial plantejada amb ell.

Segon. — Els que tenen una manifesta enemistat amb el tutelat.

Tercer. — Els que han estat nominalment exclosos pel pare o per la mare de la tutela dels seus fills en instrument públic.

Quart. — Els que a judici del Consell, amb l'aprovació del Magistrat de Tutelles, o els que a criteri d'aquest no siguin considerats convenients pel càrrec.

Art. 14. El Consell de tutela qualificarà la capacitat pel càrrec, abans que el tutor entri en el seu exercici, quan ho sollicitin : el President o dos o més membres del Consell, dos o més parents per consanguinitat del tutelat dintre del quart grau, el mateix tutor o la Procuradoria de Catalunya.

També la qualificarà, a sollicitud dels mateixos quan la incapacitat sigui per causa sobrevinguda o anterior, però ignorada.

La qualificació de capacitat s'entendrà implícita en el cas previst en l'art. 27.

Art. 15. Abans de la qualificació ha d'ésser citat el tutor per a escoltar-lo, si compareix.

L'acord de qualificació ha d'ésser motivat i notificat al Magistrat de Tutelles i al tutor per carta certificada.

Art. 16. La qualificació de capacitat o d'incapacitat del tutor podrà ésser impugnada per aquest per dos o més membres del Consell de tutela dissidents o per la Procuradoria de Catalunya, davant del Magistrat de Tutelles, dintre del termini de quinze dies hàbils.

Art. 17. El tutor qualificat d'incapaç pel Consell, no es pot possessionar del càrrec mentre no li sigui resolta favorablement la impugnació.

En el cas que preveu el paràgraf se-

gon de l'art. 14, una vegada qualificada la incapacitat pel Consell de tutela, el tutor haurà de cessar en l'exercici del càrrec mentre no quedi resolta la impugnació.

En els casos expressats, es procedirà a l'organització de la tutela provisòria, de conformitat amb el que disposa la Secció VI d'aquest capítol.

Art. 18. Un cop consentit l'acord de qualificació d'incapacitat pel tutor, o declarada la incapacitat pel Magistrat de Tutelles, es procedirà al nomenament del nou tutor.

Art. 19. El major d'edat capaç, pot nomenar-se tutor en instrument públic, en previsió de trobar-se en alguna de les situacions que expressa el paràgraf segon de l'art. 2.^a

Art. 20. El pare i la mare tenen el dret de nomenar tutor als seus fills, haguts o no de matrimoni, que hagin d'estar proveïts de tutela d'acord amb el que disposa l'art. 2.ª, salvada la preferència del nomenament segons l'article anterior.

El pare i la mare adoptants tenen igual dret respecte als fills adoptats.

El nomenament de tutor fet pel pare o per la mare, per a un o més dels seus fills, s'estendrà als altres que hagin d'estar subjectes a tutela, i que no tinguin tutor nomenat.

Art. 21. El nomenament de què parla l'article anterior sols pot ésser fet en acte d'última voluntat, capítols matrimonials, o altre instrument públic.

Art. 22. El nomenament pot ésser fet per temps determinat.

També poden ésser nomenats tutors substituïts.

Art. 23. En cas de concurrència de nomenaments, el Consell de tutela elegirà, entre els nomenats, el que hagi d'exercir el càrrec.

Art. 24. En defecte de nomenament, segons l'estatut en els arts. 19 i 20, o si els nomenats no poden exercir el càrrec, o se n'excusen legalment, correspondrà la tutela a les persones següents:

Quan es tracti de Tutelles incloses en el paràgraf primer de l'art. 2.ª :

Primer. — Als avis o ascendents de grau més pròxim ; i

Segon. — Els germans, amb preferència els de doble vincle.

Quan es tracti de Tutelles incloses en el paràgraf segon del mateix article :

Primer. — Al cònjuge del tutelat, no separat de dret o de fet.

Segon. — Al pare, i, en el seu defecte, a la mare.

Tercer. — Als fills.

Quart. — Als avis o ascendents de grau més pròxim ; i

Cinquè. — Als germans, amb preferència els de doble vincle.

Art. 25. En cas de concurrència d'avis o ascendents, fills, o germans d'un mateix grau, cridats a la tutela segons l'estatut en l'article anterior, el Consell de tutela elegirà el que hagi d'exercir el càrrec.

Art. 26. Quan un menor subjecte a l'autoritat paterna hagi estat declarat incapaç abans d'arribar a la major edat, d'acord amb el que estatueix el paràgraf segon de l'art. 3.ª, exercirà el càrrec de tutor el pare, i en el seu defecte, la mare, amb preferència a tota altra persona.

Si el menor estava subjecte a tutela, continuarà, en el davant dit cas, el mateix tutor, a menys que n'hagués estat nomenat un altre en previsió d'incapacitat, d'acord amb el que disposen els arts. 19 i 20.

Art. 27. En defecte de tutor nomenat d'acord amb el que estatueixin els arts. 19 i 20, o cridat per la Llei, el Consell de tutela nomenarà lliurement la persona que hagi d'exercir el càrrec de tutor.

Art. 28. Si mentre un tutor exerceix el càrrec apareix una persona amb dret preferent, li serà transferida la tutela.

Art. 29. El càrrec de tutor és obligatori.

Art. 30. Es poden excusar d'exercir el càrrec de tutor :

Primer. — Els que no saben llegir ni escriure.

Segon. — Els que tenen sota l'autoritat paterna quatre o més fills, per generació o adopció.

Tercer. — Els que han complert seixanta anys.

Quart. — Els que exerceixen el càrrec de tutor, o bé de curador en els casos expressats en els capítols I, III, IV, V, VI, VII, IX i X del títol II d'aquesta llei.

Cinquè. — Els que hagin exercit el càrrec durant més de dotze anys.

Sisè. — Els que per habitual mal estat de salut no podrien exercir degudament el càrrec.

Setè. — Els que, si l'exercissin, no podrien atendre degudament la seva subsistència, o la de les persones que estan obligats a mantenir.

Vuitè. — El President de la República espanyola ; el President de la Generalitat de Catalunya ; el President de les Corts espanyoles ; el President del Parlament català ; el President del Tribunal de Garanties Constitucionals ; el President del Tribunal Suprem ; el President del Tribunal de Cassació de Catalunya ; el Magistrat de Tutelles, i el Procurador de Catalunya.

Novè. — Els que visquin a més de 50 quilòmetres del domicili de la tutela.

SECCIÓ II

Consell de tutela

Desè. — Els que, per altra causa, en són excusats pel Consell de tutela.

Art. 31. Les excuses, per a ésser admissibles, han d'ésser allegades abans de prendre possessió del càrrec.

Les sobrevingudes, no seran admeses, si són allegades passats seixanta dies d'haver-se produït la causa.

Art. 32. El Consell de tutela admetrà o rebutjarà l'excusa allegada.

Si l'accepta, contra el seu acord no hi cabrà recurs.

Si la rebutja, el tutor pot impugnar l'acord davant el Delegat de tuteles, dins del termini de quinze dies hàbils. Contra la seva resolució no hi cabrà recurs.

Art. 33. Si el tutor allega l'excusa abans d'entrar en l'exercici del càrrec, s'organitzarà la tutela provisòria.

El tutor que ha allegat excusa sobrevinguda, està obligat a continuar exercint el càrrec fins que li sigui acceptada o favorablement resolta, a menys que el Consell de tutela acordi la constitució de la tutela provisòria.

Art. 34. El Consell de tutela podrà obligar al tutor al qual li hagi estat admesa excusa, a exercir el càrrec, si desapareix la causa que la motivà.

Art. 35. Seran remoguts del càrrec de tutor, els qui d'una manera greu o reiterada, faltin a les obligacions que imposa, o l'exerceixin amb desconcert.

Art. 36. El Consell de tutela acordarà sobre la remoció del tutor, a proposta del seu President, de dos o més membres, de dos o més parents del tutelat per consanguinitat dintre del quart grau, o de la Procuradoria de Catalunya.

Serà d'aplicació a les remocions el que estatueixen els arts. 15 i 16 els paràgraf segon i tercer del 17 i l'article 18.

Art. 37. El càrrec de tutor és retribuit.

La retribució podrà ésser fixada per les persones expressades en els arts. 19 i 20, i, en el seu defecte, pel Consell de Tutela. En aquest darrer cas, per a determinar el seu import, s'hauran de tenir en compte les rendes del tutelat i la complexitat de la gestió tutelar.

La retribució consistirà, en tot cas, en un percentatge del producte líquid dels béns del tutelat, que no podrà ésser inferior al cinc per cent, ni superior al deu.

Art. 38. El càrrec de tutor és personalíssim.

El tutor sols podrà encomanar a altres l'execució d'actes que no impliquin l'exercici de funcions essencials del càrrec.

Art. 39. El Consell de tutela es componrà de cinc membres, llevat el cas previst en l'art. 42.

El Consell elegirà el President d'entre els seus components.

Art. 40. Les persones expressades en l'art. 20 poden nomenar els membres del Consell de tutela, en la forma regulada per l'art. 21.

També podran nomenar membres substituïts.

Art. 41. En cas de concurrència de nomenaments el Delegat de tuteles designarà entre les persones nomenades, les que hagin de constituir el Consell.

Art. 42. En defecte de persones nomenades segons l'art. 40, constituïran el Consell de tutela, sense limitació de nombre, el cònjuge, i els ascendents, descendents i germans de tutelat, sense distinció de sexe ni de vincle, amb exclusió dels afins.

Si no arriben a cinc, el Consell haurà d'ésser completat d'acord amb el que disposa l'article següent.

Art. 43. En defecte de les persones a què es refereix l'article anterior, el Delegat de tuteles nomenarà les que hagin de constituir el Consell.

Hauran d'ésser designats amb preferència els parents d'ambdues branques del tutelat dintre del quart grau de consanguinitat, sense distinció de sexe ni de grau, i a falta d'ells persones de bona conducta, elegides, a ésser possible, entre les que mantinguin relacions d'amistat amb la família del tutelat.

Art. 44. En el cas previst en el paràgraf 2.º de l'art. 26 continuarà el mateix Consell de tutela, a menys que el pare o la mare, en previsió de la incapacitat del fill, n'haguessin nomenat un altre.

Art. 45. Són aplicables als membres del Consell de tutela les disposicions que contenen els arts. 11, 12 i 13.

El tutor no pot ésser membre del Consell de tutela.

Art. 46. El Delegat de tuteles, en constituir el Consell de tutela, qualificarà la capacitat dels que l'hagin d'integrar, la qual s'entendrà implícita, respecte dels que ell nomeni d'acord amb el que estatueix l'art. 43.

També podrà declarar d'ofici, o a instància de les persones de què parla l'article següent, la incapacitat dels membres del Consell de tutela per causa sobrevinguda o anterior, però ignorada.

Art. 47. El tutor, les persones compreses en l'art. 4.º, la Procuradoria de Catalunya, i els propis interessats quan la qualificació els sigui desfavorable, poden recórrer, dins del termini de

quinze dies hàbils, davant el Magistrat de tuteles, contra els acords del Delegat de tuteles, expressats en l'article anterior.

Contra la resolució del Magistrat de tuteles no hi cabrà recurs.

Art. 48. El membre del Consell de tutela declarat incapaç pel Delegat de tuteles, no es pot possessionar del càrrec mentre no sigui resolta favorablement la impugnació.

En el cas del segon paràgraf de l'art. 46, un cop qualificada la incapacitat pel Delegat de tuteles, el membre del Consell haurà de cessar en l'exercici del càrrec, mentre no quedi resolta la impugnació.

Serà aplicat, si s'escau, el que disposa l'art. 88.

Art. 49. Consentit l'acord de qualificació d'incapacitat, o declarada la incapacitat pel Magistrat de tuteles, es procedirà al nomenament de nou membre.

Art. 50. Els membres de Consell de tutela es poden excusar d'exercir el càrrec, per les causes que respecte al tutor expressa l'art. 30.

Art. 51. Quan en una tutela correspongui a una mateixa persona el càrrec de tutor i de membre del Consell de tutela, prevaldrà l'obligació d'exercir el de tutor.

Art. 52. Les excuses del càrrec de membre del Consell de tutela han d'ésser allegades davant el Delegat de tuteles, abans d'ésser constituït definitivament el Consell.

Les sobrevingudes no seran admeses si són allegades passats seixanta dies hàbils d'haver-se'n produït la causa.

Art. 53. El Delegat de tuteles admetrà o rebutjarà l'excusa allegada.

Si l'accepta, contra el seu acord, no hi cabrà recurs.

Si la rebutja, el membre del Consell pot impugnar l'acord davant el Magistrat de tuteles dins del termini de quinze dies hàbils.

Serà d'aplicació als membres del Consell de tutela el que disposa l'art. 33 respecte del tutor.

Art. 54. El Delegat de tuteles podrà obligar al membre del Consell al qual li hagi estat admesa excusa, a exercir el càrrec si desapareix la causa que la motivà.

Art. 55. Els membres que integren el Consell de tutela seran remoguts per les mateixes causes estatuides per l'article 35, respecte del tutor.

Art. 56. La remoció serà acordada pel Delegat de tuteles, d'ofici, o a instància del tutor, de les persones de què parla l'art. 4.º, de qualsevol membre del Consell, o de la Procuradoria de Catalunya. De la seva resolució se'n podrà

recórrer davant el Magistral de tuteles, dins del termini de quinze dies hàbils.

Art. 57. Si és acordada la remoció, fins que quedi ferma, o és resolt el recurs, si ha estat interposat, l'afectat per l'acord cessarà en l'exercici del càrrec i serà aplicat, si s'escau, el que disposa l'art. 88.

Art. 58. El càrrec de membre del Consell de tutela és gratuït.

No obstant, el Delegat de tuteles podrà assenyalar una indemnització per despeses de viatge i estada, ateses les circumstàncies del que ho sollicita, i del tutelat.

Art. 59. El càrrec de membre del Consell de tutela no és delegable.

No obstant, la dona casada pot delegar temporalment en el seu marit les funcions del càrrec, si és qualificat d'hàbil pel seu exercici.

Art. 60. El Consell de tutela es reunirà a instància del President, del tutor, o de dos o més dels seus membres.

Sols podran excusar-se d'assistir a les reunions els que no hi puguin concórrer per causa justificada.

Art. 61. El President representarà el Consell; dirigirà les discussions, resoldrà els empats i curarà de què siguin executats els acords.

En cas d'impediment, el substituirà el membre de més edat, o el que designi el Consell.

Art. 62. Per a prendre acords, serà necessària l'assistència de la majoria dels membres, i els acords que s'adoptin seran vàlids si obtenen el vot favorable de la majoria dels reunits.

De cada reunió se n'aixecarà acta, que redactarà el President i signaran tots els assistents.

El President guardarà les actes, i en lliurarà certificats.

Art. 63. Els membres del Consell de tutela no podran prendre part en les deliberacions quan es discuteixi un assumpte en què hi tinguin interès directe, ells, o llurs cònjuges, ascendents o descendents. No obstant, podran ésser escoltats.

Art. 64. El tutor pot assistir a les reunions del Consell de tutela, a menys que li vedin la majoria dels assistents.

Hi haurà d'assistir necessàriament, quan hagi demanat la reunió, o el convoqui el President.

Secció III

Magistratura de tuteles

Art. 65. Hi haurà a Catalunya un Magistral de tuteles, amb jurisdicció sobre tot el seu territori.

Art. 66. El càrrec de Magistral de tuteles serà exercit per un dels Magistrats del Tribunal de Cassació de Ca-

talunya que s'ocuparà especialment de les funcions que li encomana aquesta Llei.

Serà designat amb caràcter amovible, per la Cambra de Govern del Tribunal de Cassació.

Art. 67. A cada partit judicial hi haurà un Delegat de tuteles, sota la immediata independència del Magistral de tuteles. Exercirà el càrrec de Delegat el Jutge de primera instància del partit. No obstant, la Cambra de Govern del Tribunal de Cassació de Catalunya, a proposta lliure del Magistral de tuteles, podrà designar Delegats de tuteles amb jurisdicció sobre un o més partits, a altres funcionaris judicials.

El Magistral de tuteles, però, podrà, en tot moment, exercir directament les funcions encomanades per aquesta Llei als Delegats.

En aquest cas, els recursos establerts contra la resolució del Delegat de tuteles, quedaran substituïts per un recurs de súplica davant del mateix Magistral, la resolució del qual serà definitiva.

Quan exerceixi el càrrec de Delegat el Jutge de primera instància, actuarà de Secretari el del partit.

En els altres casos, serà nomenat un Secretari especial.

Art. 68. El Delegat de tuteles podrà subdelegar, discrecionalment, en els Jutges municipals, les funcions que expressen els arts. 82, 83 i 84. Si ho fa, haurà de comunicar el Jutge municipal corresponent el fet que motiví la tutela.

Secció IV

Responsabilitats

Art. 69. El tutor és responsable dels danys i perjudicis, estimables materialment o moralment, que ocasioni al tutelat en l'exercici de les seves funcions, per dol o negligència qualificada.

Art. 70. Els membres del Consell de tutela tindran les mateixes responsabilitats que l'article anterior estatueix respecte al tutor.

Quan el perjudici derivi d'un acord, en seran responsables els que l'hagin produït amb el seu vot.

La responsabilitat dels membres del Consell de tutela és mancomunada.

Art. 71. Les responsabilitats del tutor seran fetes efectives, preferentment, sobre la fiança.

Art. 72. El Magistral de tuteles i els seus delegats seran responsables dels danys i perjudicis que causin a les persones subjectes a tutela per la infracció dels preceptes d'aquesta Llei, amb negligència o ignorància inexcusable.

Quan actuïn en funcions de Consell de tutela, tindran les responsabilitats

que respecte dels seus membres senyala l'art. 70.

Art. 73. El Delegat de tuteles podrà amonestar al tutor i als membres del Consell de tuteles que no compleixin les obligacions del càrrec.

També els podrà imposar una multa de 25 a 250 pessetes, en cas d'incompliment reiterat.

Art. 74. El Delegat de tuteles podrà imposar una multa de 25 a 125 pessetes a les persones que no concorrin a la reunió de constitució del Consell de tutela.

Art. 75. De les sancions establertes en els dos articles anteriors sols es podrà recórrer davant el Magistral de tuteles, dins el termini de quinze dies hàbils. La resolució del Magistral serà definitiva.

Art. 76. El Magistral de tuteles podrà corregir disciplinàriament els seus Delegats per falta de zel en llur comès.

Art. 77. L'incompliment de les obligacions imposades per l'art. 79 als funcionaris públics serà comunicada pel Magistral de tuteles a l'Autoritat o funcionari superior jeràrquic de l'infractor, a l'efecte que pugui ésser-li imposada la correcció disciplinària que procedeixi.

Sacció V

Constitució de la tutela

Art. 78. Els parents esmentats en l'art. 4.ª han deposar en coneixement del Magistral de tuteles, del Delegat competent o del Jutge de primera instància o municipal, del seu domicili, l'existència de les persones que expressa el número primer de l'art. 2.^a

Té el dret de fer-ho qualsevol ciutadà.

Art. 79. Les autoritats locals i els funcionaris públics que, per raó del seu càrrec, tinguin coneixement del fet al qual es refereix l'article anterior, han de comunicar-lo al Delegat de tuteles competent.

Art. 80. El Magistral de tuteles i el Jutge de primera instància o municipal als quals sigui exposat el fet, per les persones expressades en l'art. 78, el comunicaran seguidament al Delegat de tuteles competent.

Art. 81. Quan sigui la declaració d'incapacitat de les persones expressades en el n.º 2 de l'art. 2.ª, el Tribunal sentenciador ha de comunicar-la, d'ofici al Delegat de tuteles competent.

Art. 82. El Delegat de tuteles, assabentat del fet que motivà la tutela, després de les recerques necessàries per a conèixer les persones que han de constituir el Consell de tutela, les convocarà amb urgència.

Art. 83. Les persones convocades per a constituir una tutela han d'assistir a

la reunió personalment o representades per persona autoritzada per escrit.

El Delegat podrà imposar les sancions establertes per l'art. 74, als que no hi concorrin sense causa justificada.

Art. 84. El Delegat de tuteles presidirà la reunió i declararà constituït el Consell de tutela amb els presents, i amb els absents, als quals correspongui constituir-lo.

El President serà designat per majoria en la dita reunió, i si hi ha empat, el resoldrà el Delegat.

De la reunió se n'aixecarà acta, que autoritzarà el Secretari amb el vist i plau del Delegat.

SECCIÓ VI

Tutela provisòria

Art. 85. Serà constituïda la tutela provisòria:

Primer. — Quan a judici del Delegat de tuteles no sigui possible constituir amb rapidesa l'organisme tutelar, o reorganitzar-lo, per estar vacants, simultàniament, el càrrec de tutor i el d'un nombre de membres del Consell de tutela necessari del quòrum.

Segon. — Quan el tutor i un nombre de membres del Consell de tutela necessari pel quòrum tinguin, simultàniament, pendent la resolució del recurs contra l'acord de remoció, o de qualificació d'incapacitat per causa sobrevinguda, o anterior, però ignorada.

Art. 86. En els casos estatuits en l'article anterior, el Delegat de tuteles, sota la seva responsabilitat, designarà, lliurement, tutor provisorí a una persona solvent entre els parents més pròxims del tutelat, fins al sisè grau, a la qual podrà eximir de l'obligació de fiançar.

El Delegat assumirà totes les funcions que corresponen al Consell de tutela, i podrà acordar totes les mesures precautòries necessàries per a salvaguarda de la persona i béns del tutelat.

Contra les seves resolucions sols hi cabrà recurs davant el Magistrat de tuteles, dins del termini de quinze dies hàbils. El podran interposar les persones expressades en l'art. 4.ª, i la Procuradoria de Catalunya, a la qual s'hauran de notificar les dites resolucions.

Art. 87. El Delegat de tuteles nomenarà tutor provisorí en les condicions estatuides en el primer paràgraf de l'article anterior:

Primer. — Quan el tutor nomenat no hagi pres possessió del càrrec per causa justificada, i el Delegat ho estimi convenient pel tutelat.

Segon. — Quan el tutor tingui pendent la resolució de l'excusa o del re-

curso contra l'acord de remoció o de qualificació d'incapacitat.

Art. 88. El Delegat de tuteles nomenarà lliurement membres del Consell de tutela amb caràcter provisorí, quant havint-hi tutor, no sigui possible aconseguir el quòrum del Consell, per haver-hi membres que es trobin en els casos senyalats per al tutor en els números 1.ª i 2.ª de l'art. anterior, o quan no puguin pendre part en els deliberacions pel motiu que expressa l'art. 63.

CAPÍTOL III

Inventari i assegurances

SECCIÓ I

Inventari

Art. 89. El tutor, abans d'entrar en l'exercici del càrrec farà inventari valorat dels béns i deutes del tutelat als quals n'estengui la tutela, dintre del termini que li senyali el Consell de tutela, no superior a tres mesos.

El Magistrat de tuteles podrà prorrogar el termini fixat pel Consell quan hi hagi béns situats fora del territori de la República.

Art. 90. El tutor haurà de fer l'inventari i la valoració dels béns amb intervenció de dos membres del Consell de tuteles.

L'autoritzarà Notari quan ho solliciti el tutor, o el Consell de tutela ho acordi.

També podrà acordar el Consell, quan ho estimi necessari, que intervinguin en la valoració persones enteses.

Els crèdits líquids que ostenti el tutor contra el tutelat, i que no faci constar a l'inventari, havent estat prèviament requerit perquè ho faci pel Notari o per algun dels membres del Consell de tutela que hi intervinguin, quedaran extingits.

SECCIÓ II

Fiança

Art. 91. El tutor, abans de prendre possessió del càrrec, haurà de fer fiança per a garantir l'efectivitat de les responsabilitats de la seva gestió tutelar.

Art. 92. La fiança haurà d'ésser hipotecària o pignoratícia, i excepcionalment personal.

Art. 93. El tutor que tingui béns hipotecables haurà de constituir necessàriament fiança hipotecària, llevat que prefereixi constituir fiança pignoratícia.

La hipotecària haurà d'ésser inscrita en el Registre de la propietat. Si el tutor no sollicita la inscripció, haurà

de fer-ho el President del Consell de tutela.

La pignoratícia sols podrà ésser feta amb valors de la Generalitat de Catalunya, o de l'Estat espanyol, avalats per ells, que hauran d'ésser dipositats en la Caixa de Dipòsits i Consignacions de la Generalitat de Catalunya, o en Bancs oficials o inscrits en la Comissaria de la Banca privada.

El tutor també podrà depositar en metàl·lic en la forma prevista en el paràgraf anterior, la quantitat que hagi de garantir.

Art. 94. La responsabilitat de la gestió del tutor podrà ésser fiançada per tercera persona, en la forma que preveu l'art. anterior.

Art. 95. El tutor que no pugui fiançar per si, o per tercera persona, de la manera que estatuïxen els articles anteriors, podrà oferir la fiança personal d'altre. En aquest cas el Consell podrà admetre-la, o no, amb l'aprovació del Magistrat de tuteles.

Art. 96. Si al tutor no li és possible constituir la fiança de què parlen els articles anteriors, no podrà exercir el càrrec, i quedarà caducat el seu nomenament o designació, a menys que el Consell de tutela, amb l'aprovació del Magistrat de tuteles, l'eximeixin de l'obligació de fiançar, ateses les seves circumstàncies personals.

Art. 97. Els ascendents del tutelat i el cònjuge, els quals correspongui la tutela, a virtut de qualsevol causa, i els tutors numerats amb rellevament de fiança per les persones expressades en els arts. 19 i 20, seran eximits de l'obligació de fiançar pel Magistrat de tuteles a petició dels propis interessats, a menys que per circumstàncies especials cregui convenient no dispensar-los de fiançar per la major salvaguarda del patrimoni del menor.

Art. 98. La fiança ha d'assegurar:

Primer. — L'import dels béns mobles que quedin en poder del tutor, i

Segon. — El promig d'un o dos anys de les rendes, productes i utilitats dels béns o explotacions agrícoles, industrials i mercantils del tutelat, a judici del Consell de tutela.

Art. 99. El Consell de tutela fixarà la quantitat de la fiança, i qualificarà l'admissibilitat i suficiència de la que sigui oferta.

Art. 100. El tutor, els membres del Consell de tutela dissidents, i les persones de què parla l'art. 4.ª, poden recórrer contra els acords del Consell de tutela expressats en l'art. anterior, davant el Magistrat de tuteles, dins del termini de quinze dies hàbils. La resolució del Magistrat serà definitiva.

Art. 101. La fiança haurà d'ésser augmentada o disminuïda durant l'exercici de la tutela, d'acord amb el que disposa l'art. 92, atesos els canvis de fortuna del tutelat i el valor dels béns sobre els quals s'hagi constituït.

Art. 102. La fiança no podrà ésser cancellada fins que quedin aprovats els comptes de la tutela i extingides les responsabilitats del tutor.

SECCIÓ III

Mesures precautòries

Art. 103. Els efectes públics, valors industrials o mercantils, títols de crèdit, documents importants i altres béns, mobles de valor crescut, o científic o artístic, hauran d'ésser dispositats pel tutor en establiment adequat, de reconeguda garantia, a menys que el Consell de tutela no ho consideri convenient per l'administració o millor gaudi dels béns.

Art. 104. El capital en diners que no sigui indispensable per a atendre les necessitats de la tutela haurà d'ésser imposat, amb interès, a la Caixa d'Estalvis de la Generalitat, o a una de les Caixes generals d'Estalvi, inscrites en el Registre d'entitats d'aquesta categoria, fins a la seva col·locació.

CAPÍTOL IV

Exercici de la tutela

SECCIÓ I

Funcions del tutor

Art. 105. El tutor ha de tenir cura de la persona del tutelat; el representarà en els seus actes jurídics i regirà el seu patrimoni.

Art. 106. El tutor curarà de l'alimentació del tutelat, i s'atindrà a les disposicions que hagin establert les persones expressades en els arts. 19 i 20, i si no és possible, o en el seu defecte, a les normes que li assenyali el Consell de tutela, si decideix intervenir-hi.

En cas d'insuficiència del patrimoni del tutelat, haurà de reclamar aliments a les persones que per la Llei estan obligades a prestar-los.

Art. 107. El tutor curarà de l'educació del menor i el podrà corregir i castigar per manca de respecte, desobediència o altra causa si ho estima convenient per a la seva educació.

Necessitarà autorització del Consell de tutela per a internar-lo en un establiment de correcció de menors.

Art. 108. El tutor procurarà per tots els mitjans al seu abast que les persones expressades en el paràgraf segon

de l'art. 2.ª adquireixin o recobrin la seva capacitat.

Necessitarà autorització del Consell de tutela per a recloure'ls en un establiment de salut.

Art. 109. El tutor curarà de la instrucció i orientació professional del menor.

En la instrucció i elecció de professió o ofici del menor s'atindrà a les disposicions dels pares del tutelat, i, si no és possible, o en el seu defecte, a les normes que li assenyali el Consell de tutela, si decideix intervenir-hi.

Art. 110. El tutor decidirà si el tutelat ha de conviure amb ell o residir en altre lloc.

No obstant, el Consell de tutela podrà canviar la residència del tutelat assenyalada pel tutor, sense que pugui, però, obligar a aquest a conviure amb ell.

Art. 111. El tutor representa el tutelat en els seus actes jurídics, i en l'exercici dels seus drets i accions, salvats els que, per disposició de la Llei, pugui realitzar o exercitar personalment.

Art. 112. El tutor necessita autorització del Consell de tutela per a entaular demandes i reconvençions, en qual·sevulla jurisdicció, i per a conformar-se a elles.

El tutor ha de posar, amb urgència, a coneixement del Consell de tutela l'existència de tot procediment que s'entauli contra el tutelat.

El Consell de tutela, tan si el tutelat és demandant com defenent, podrà acordar que el tutor desisteixi del procediment, o que no utilitzi els recursos legals contra les sentències i resolucions recaigudes.

Queden exceptuats de les disposicions d'aquest article els judicis verbals.

Art. 113. El tutor també necessita autorització per a sotmetre les qüestions a la resolució d'àrbitres o amigables componedors o deferir-les al judici de tercera persona.

Art. 114. Correspon al tutor l'administració i gestió del patrimoni del tutelat, a excepció, si s'escau, dels béns regits pel curador expressat en els capítols V i VII del títol II d'aquesta Llei.

El tutor haurà de procedir amb la diligència del gestor normal.

Art. 115. El tutor tindrà la iniciativa dels actes d'administració i gestió del patrimoni del tutelat. Els realitzarà per sí sol, llevat els casos en els quals sigui necessària l'autorització, o intervenció, d'altres persones, organismes o autoritats.

Art. 116. El tutor necessita autorització del Consell de tutela:

Primer. — Per a col·locar o esmerçar capital o rendes sobrants del tutelat.

Segon. — Per a retirar de la seva col·locació qualsevol capital que produeixi interès.

Tercer. — Per a donar o rebre diner a préstec.

Quart. — Per a contractar assegurances de vida del tutelat.

Cinquè. — Per a fer despeses extraordinàries en els béns del tutelat, o per a transformar-los fonamentalment.

Sisè. — Per a fer tallades extraordinàries d'arbres.

Setè. — Per a atorgar contractes de conreu.

Vuitè. — Per a establir a rabassa morta.

Novè. — Per a establir a cens enfiteutic, alienar a cens reservatiu, o imposar a cens consignatiu, i per a redimir censos i censals.

Desè. — Per a iniciar, transformar fonamentalment o liquidar una explotació comercial, industrial o agrícola industrialitzada, o per a continuar les que hagin pervingut al tutelat.

Onzè. — Per a alienar drets i béns que constitueixin capital del tutelat o per a gravar-los o extinguir-los.

Dotzè. — Per a acceptar o repudiar herències, i per a acceptar o renunciar llegats o donacions condicionals o modals.

Tretzè. — Per a atorgar les particions d'herències o divisions de béns que hagi projectat.

La partició, una vegada efectuada, no necessita l'aprovació judicial.

Catorzè. — Per a sol·licitar, a nom del tutelat, quiti o espera, presentar-lo en estat de suspensió de pagaments, o de fallida, o concurs, voluntaris, i per a celebrar convenis amb els creditors dintre d'aquests procediments.

Quinzè. — Per a posposar hipoteques i constituir fiances per a respondre d'obligacions alienes, sempre que no siguin de les prohibides per l'art. 121.

Setzè. — Per a transigir.

Art. 117. Per autoritzar transaccions serà necessari el parer, per escrit, d'un Advocat, quan la quantitat del que afecti al tutelat sigui superior a deu mil pessetes.

Art. 118. Les vendes de drets i de béns mobles que constitueixin capital de tutela, la quantia dels quals sigui superior a cinc mil pessetes, o de béns immobles i de drets reals sobre els mateixos, de quantia superior a dues mil cinc-cents pessetes, hauran de fer-se en subhasta notarial, al més dient, amb intervenció del tutor.

La subhasta haurà d'anunciar-se, almenys, amb quinze dies hàbils d'anticipació, al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Els valors admesos a cotització a Borsa han d'ésser venuts, qualsevol que sigui el seu import, per Agent de canvi i borsa o corredor de comerç.

Art. 119. Les permutes i les adjudicacions en pagament, o per a pagament de deutes del tutelat, realitzades amb béns o drets dels compresos en l'article anterior, a més d'ésser autoritzades pel Consell de tutela, hauran d'ésser-ho pel Delegat de tuteles.

Art. 120. És requisit indispensable perquè el Consell de tutela pugui donar les autoritzacions expressades en aquesta secció, que hi hagi causa de necessitat o d'utilitat. Les autoritzacions hauran de recaure sempre sobre coses concretes o actes determinats.

En les transaccions el Consell haurà de fixar les seves bases fonamentals.

Art. 121. Queden prohibits, respecte del patrimoni del tutelat:

Primer. — Els actes de disposició, a títol gratuït, dels béns i drets del tutelat. No venen compresos en aquesta prohibició les donacions per causa de matrimoni, les remuneratòries adequades al servei prestat, i els presents mòdics usuals.

Segon. — Els actes de renúncia, a títol gratuït, sobre els mateixos béns i drets, llevat les repudiacions d'herència i renunciacions de llegats o donacions condicionals o modals, expressades en el número 12 de l'art. 116.

Tercer. — Les posposicions d'hipoteques i la constitució de fiances per a respondre d'obligacions alienes que no siguin fetes en interès del tutelat.

Quart. — Establir fundacions.

Art. 122. Queda prohibit al tutor:

Primer. — Esmerçar béns del tutelat en negocis propis del tutor, del seu cònjuge, ascendents o descendents, o en els quals algú d'ells hi tingui funcions d'administració o gerència.

Segon. — Comprar béns del tutelat o vendre'ls a les persones expressades en l'apartat anterior.

No obstant, el tutor i les altres davant-dites persones podran comprar els béns esmentats sempre que el tutelat estigui representat pel curador de què parla el capítol XI del títol II d'aquesta Llei.

Art. 123. Quan el tutor es trobi en el cas de l'art. 208, es nomenarà al tutelat el curador que expressa el dit article.

Art. 124. Contra els acords del Consell de tutela a que es refereix aquesta Secció, el tutor i els membres dissidents en podran recórrer davant el Magistrat de tuteles, dins del termini de quinze dies hàbils.

SECCIÓ II

Funcions del Consell de tutela

Art. 125. Correspon al Consell de tutela:

Primer. — Vigilar l'actuació del tutor i cridar-li l'atenció quan ho estimi convenient, i exposar al Magistrat de tuteles l'anormal o deficient gestió del tutor.

Segon. — Donar al tutor els assessoraments que solliciti, i els que el Consell cregui convenients, i al Magistrat i al Delegat de tuteles, les informacions que cregui necessàries o que li demanin.

Tercer. — Donar al menor la llicència necessària per a contraure matrimoni.

Quart. — Concedir al menor l'habilitació d'edat.

Cinquè. — Les altres funcions que li són atribuïdes per aquesta Llei.

Sisè. — Les que li atribueixin altres Lleis.

Art. 126. Contra els acords del Consell de tutela, a què es refereixen els quatre primers números de l'article anterior, ni hi cabrà recurs, sens perjudici, en el cas previst en el número 4, de l'aprovació del Magistrat de tuteles exigida per la Llei de majoria i habilitació d'edat.

Contra els acords presos a virtut de les funcions expressades en el n.º 5 de l'article anterior hi cabran els recursos que aquesta Llei estableixi en els corresponents casos.

Contra els acords als quals es refereix el n.º 6 hi cabran els recursos que regulin les lleis respectives.

SECCIÓ III

Funcions de la Magistratura de tuteles

Art. 127. Correspon al Magistrat de tuteles:

Primer. — Vetllar pel compliment de l'estatuït per aquesta Llei.

Segon. — L'alta inspecció del funcionament dels altres òrgans de la tutela.

Tercer. — Resoldre els dubtes que s'ofereixin al tutor, al Consell de tutela, o als Delegats de tutela, sobre la intel·ligència i execució d'aquesta Llei, o dels Reglaments que es dictin per a executar-la, en quan no exigeixin declaracions que hagi d'adoptar la potestat reglamentària de la Generalitat de Catalunya.

Quart. — Proposar al Conseller de Justícia i Dret de la Generalitat les determinacions que al seu entendre convingui prendre per assegurar l'observància d'aquesta Llei i dels seus Reglaments.

Cinquè. — Les altres funcions que li són atribuïdes per aquesta Llei.

Sisè. — Les que li atribueixin altres Lleis.

Art. 128. Correspon als Delegats de tuteles:

Primer. — Inspeccionar l'actuació del tutor i el funcionament del Consell de tutela.

Segon. — Comunicar al Magistrat de tuteles les anomalies que observi en el funcionament de les tuteles del seu territori.

Tercer. — Les altres funcions que els són atribuïdes per aquesta Llei.

Quart. — Les que els atribueixin altres Lleis.

Art. 129. Contra les resolucions i actes del Magistrat de tuteles a que es refereixen els n.ºs 1, 2, 3, i 4, de l'article 127, no hi cabrà recurs.

Tampoc no cabrà recurs contra les resolucions a què es refereix el n.º 5, excepte el de súplica en el cas expressat en el paràgraf tercer de l'art. 67.

Quan els recursos per resolucions dictades a virtut de les funcions que li atribueixin altres Lleis, s'estarà al que en elles es determini.

Art. 130. Contra les resolucions i actes del Delegat de tuteles a que es refereixen els n.ºs primer i segon de l'article 128, no hi cabrà recurs.

Contra les que dicti a virtut de les funcions expressades en el n.º tercer del dit article, sols hi cabran els recursos determinats per aquesta Llei.

Quan els recursos per resolucions dictades en virtut de les funcions que li atribueixin altres Lleis s'estarà al que en elles es determini.

SECCIÓ IV

Rendició de comptes

Art. 131. El tutor ha de rendir, per escrit, comptes anuals i generals de la tutela.

Art. 132. Sols queda exceptuat de la rendició dels comptes anuals el tutor que sigui cònjuge o ascendent del tutelat. De la rendició general cap no en queda dispensat.

Art. 133. Els comptes anuals es retrans al Consell de tutela per anys naturals, dins dels dos mesos primers del següent.

El Consell de tutela haurà d'aprovar o desaprovar els comptes dins dels dos mesos de la seva presentació, després d'escoltar al tutor, si, cridat prèviament, compareix davant del Consell.

Art. 134. El tutor podrà impugnar l'acord dels Consells de tutela de desaprovació de comptes anuals davant els Tribunals ordinaris.

També podran impugnar en la mateixa forma l'acord d'aprovació de comptes

els membres dels Consell de tutela dissidents, a expenses del tutelat.

Els Tribunals podran condemnar, en cas de dol o temeritat, en l'acord o en la seva impugnació, al pagament de les costes del judici, al tutor, o als membres del Consell de tutela que hagin adoptat o impugnat l'acord.

Art. 135. Els comptes generals de la tutela han d'ésser rendits:

Primer. — En cas de cessar el tutor en les seves funcions per qualsevol causa.

Segon. — A l'acabament de la tutela.

Art. 136. En el cas previst en l'apartat primer de l'article anterior, el tutor que hagi cessat, o els seus representants o causa-havents, rebran comptes al Consell de tutela, dins dels dos mesos següents. El Consell haurà d'escoltar el nou tutor respecte dels comptes, i els aprovarà o desaprovarà dins dels tres mesos següents a la seva representació.

En aquest cas és aplicable el que disposa l'art. 134.

El nou tutor podrà també impugnar l'acord d'aprovació de comptes, en la forma establerta en l'esmentat article, sense que, per entaular plet contra l'antic tutor i els membres del Consell de tutela que els hagin aprovat, necessiti l'autorització del Consell.

Art. 137. A l'acabament de la tutela, el tutor, o els seus representants, o causa-havents, rebran comptes generals de la seva administració a l'abans tutelat o als seus representants o causa-havents.

Aquests comptes seran informats pel Consell de tutela en un termini no superior a tres mesos.

Art. 138. Tots els comptes han d'ésser presentats amb els justificants. Sols queden exceptuades de justificació les despeses de poca importància, de les quals el gestor normal no acostuma exigir-ne rebut.

Art. 139. Un cop aprovats pel Consell de tutela els comptes anuals o els generals, a què es refereix l'apartat primer de l'art. 135, han d'ésser dipositats en poder del Delegat de tuteles.

Aquests comptes s'exhibiran a les persones expressades en l'art. 4.ª, si ho demanen.

Els comptes que s'han de rendir en el cas previst en l'apartat segon de l'art. 135, un cop aprovats per l'abans tutelat, o els seus representants, o causa-havents, els seran lliurats amb els justificants. També els seran lliurats, després de l'aprovació definitiva, els comptes i justificants que obrin en poder del Delegat de tuteles.

Art. 140. El ròssec que resulti de la rendició de comptes generals a favor

de l'abans tutelat, o dels seus representants o causa-havents, haurà d'ésser-los lliurat pel tutor, al moment de la rendició de comptes i, des de llavors, si ho fa, incurrirà en móra.

Si de la rendició de comptes en resulta un ròssec a favor del tutor, haurà d'ésser-li lliurat per l'abans tutelat, o els seus representants, o causa-havents, després d'aprovar els comptes, i des de llavors si no ho fan incurriran en móra.

Art. 141. Les despeses de la rendició de comptes seran de càrrec de la tutela.

Art. 142. Durant els tres mesos següents a la rendició de comptes per acabament de la tutela, no podrà, l'abans tutelat, o els seus representants, o causa-havents, celebrar cap conveni amb el tutor que tingui relació amb la seva gestió.

CAPITOL V

Intervenció del menor en actes de la tutela

Art. 143. El menor que hagi complert setze anys ha d'ésser escoltat en els casos expressats en el segon paràgraf de l'art. 107, els arts. 109 i 110, i els apartats quart, cinquè, sisè, setè, vuitè, novè, desè, onzè, dotzè, tretzè, quinze i setzè de l'art. 116.

No haurà d'ésser-ho quan el Delegat de tuteles, a iniciativa del tutor, declarï, discrecionalment, que no té discerniment bastant.

Art. 144. El menor expressat en l'article anterior té el dret d'ésser escoltat en tots els altres actes de la tutela si ho demana el President del Consell de tutela.

També podrà exposar les seves suggerències, o acudir en queixa al tutor, al President del Consell de tutela, o al Delegat de tuteles.

El Consell de tutela podrà acordar, sempre que ho estimi convenient, que sigui escoltat el menor.

Art. 145. L'assentiment del menor no implica l'extinció d'accions i drets a favor seu, ni descàrrega de cap responsabilitat als òrgans de la tutela.

CAPITOL VI

Modalitats de la tutela

Art. 146. En els casos en què la tutela de les persones expressades en l'apartat segon de l'art. 2.ª hagi d'ésser exercida pel pare o la mare del tutelat, s'aplicaran les disposicions que regulen l'autoritat paterna amb les modalitats següents:

Primera. — El Delegat de tuteles donarà possessió del càrrec de tutor al pare o mare, a qui correspongui.

Segona. — El pare o la mare tutors no tindran usdefruit legal sobre els béns del tutelat.

Tercera. — El pare o la mare podran ésser remoguts de la tutela per les causes expressades en l'art. 35, per resolució del Delegat de tuteles, d'ofici, o a instància de dos o més parents del tutelat, per consanguinitat dins del quart grau, o de la Procuraduria de Catalunya, adaptant-se als tràmits que regulen els arts. 15 i 16, els paràgrafs segon i tercer del 17, i l'art. 18.

Contra la resolució del Delegat hi cabrà recurs davant el Magistrat de tuteles, que podrà exercitar el tutor, i les persones que poden instar la remoció, dins el termini de quinze dies hàbils.

Quarta. — Mentre es trameti la remoció s'estarà al que disposa el n.º 2 de l'art. 87.

Cinquena. — La tutela finirà en els casos previstos en els n.ºs 1 i 3 de l'art. 130.

Sisena. — El pare o mare que sigui tutor de l'incapaç sols haurà de rendir comptes generals en els casos previstos en l'art. 135.

Seràn d'aplicació en aquests casos el que disposen els arts. 136 a 142, ambdós inclosos, d'aquesta Llei; però la intervenció assenyalada al Consell de tuteles correspondrà al Delegat de tuteles.

Setena. — El Magistrat i els Delegats de tuteles exerciran, respecte a aquesta tutela, les funcions que els assignen els arts. 127 i 128; i

Vuitena. — Aquesta tutela queda subjecte a les disposicions que sobre llur tutelar, Registre i prescripció estatueixen els títols III, IV i V.

Art. 147. Quan el tutelat tingui un patrimoni de valor inferior a 10,000 pesetes, el Delegat de tuteles ordenarà que aquesta funcioni sense Consell de tutela, a menys que per pròpia iniciativa, o a petició de qualsevol de les persones expressades de l'art. 4.ª, o de qui correspongui la tutela, el Delegat cregui convenient en qualsevol moment la constitució del Consell.

En el cas expressat, les funcions atribuïdes per aquesta Llei al Consell de tutela seran assumides pel Delegat de tuteles.

Art. 148. Els caps d'establiments de menors deseparats actuaran com a tutors dels menors que s'hi trobin acollits.

Art. 149. L'organisme directiu o representatiu dels dits establiments tindrà, sobre els menors acollits, les facultats que corresponen al Consell de tutela.

Contra els acords dels esmentats orga-

nismes hi cabran els mateixos recursos establerts contra els del Consell de tutela.

CAPÍTOL VII

Extinció de tutela

Art. 150. La tutela fineix :

Primer. — Per mort del tutelat.

Segon. — En la tutela dels menors quan el tutelat és habilitat d'edat o arriba a la major edat, llevat el que disposa el paràgraf segon de l'art. 3.^r

Tercer. — Respecte de l'incapaç, quan sigui revocada la declaració d'incapacitat d'acord amb el que estatueix l'article 8.ª; i

Quart. — Si el menor tutelat queda subjecte a l'autoritat paterna.

Art. 151. Finida la tutela cessaran en els seus càrrecs el tutor i els membres del Consell de tutela, i es procedirà a la rendició total dels comptes que determina l'art. 135.

Art. 152. El tutor, en acabar la tutela, haurà de posar a disposició de l'abans tutelat, o dels seus causa-havents, els béns i els documents del tutelat.

El President haurà de lliurar-los les actes del Consell.

TÍTOL II

CURATELA

Disposicions preliminars

Art. 153. La curatela té per objecte l'assistència, o la representació de persones, o la gestió de béns.

Art. 154. La curatela es regirà per les disposicions d'aquest títol, i s'aplicaran, amb caràcter complementari, les del títol I, quan ho permeti la naturalesa de les respectives curateles.

En els casos de curatela regulats en els capítols I, II i IX d'aquest títol, es constituirà un Consell de curatela, amb l'organització i atribucions que aquesta Llei assenyala al Consell de tutela.

CAPÍTOL I

Curatela dels pròdigs

Art. 155. Queden sotmesos en les disposicions del present capítol els que per les seves lliberalitats immoderades i injustificades, o per les seves despeses innecessàries i desproporcionades amb la seva potencialitat econòmica, o per actes realitzats habitualment amb manca de propi control, es posen en perill de deixar exhaurit el seu patrimoni.

Art. 156. Sols poden instar la declaració de prodigalitat el cònjuge, els ascendents o descendents i la Procuradoria de Catalunya.

El Magistral de tuteles comunicarà a la Procuradoria de Catalunya els casos

de que tingui coneixement, en els quals, al seu judici, sigui necessària la declaració.

Art. 157. Quan la declaració de prodigalitat ha estat instada pel cònjuge, o pels ascendents o descendents del presumpte pròdig, si aquest no compareix en judici, el defensarà la Procuradoria de Catalunya.

Si l'ha instat la Procuradoria de Catalunya, i el presumpte pròdig no compareix en judici, el defensarà un curador nomenat pel Delegat de tuteles, segons el que disposa el capítol XII del títol II.

Art. 158. La declaració de prodigalitat ha d'ésser feta en judici declaratiu, segons els tràmits del de major quantia.

No hi cabrà, en cap cas, la conformitat a la demanda, ni sortirà efecte la confessió en judici del presumpte pròdig.

Art. 159. La demanda de prodigalitat pot ésser anotada preventivament en el Registre de la propietat a petició del demandant.

Si el demandant ho sollicita, el Jutge, al seu criteri, podrà acordar que la demanda sigui notificada personalment a terceres persones.

Quan s'hagi demanat en el plet que es declari que ha estat feta amb malícia la petició de l'anotació preventiva, o la notificació a terceres persones, de la demanda de prodigalitat, i així ho declari el Jutge en la sentència, podrà condemnar a l'actor a indemnitzar al defenent els perjudicis derivats de l'anotació o notificació.

El Jutge, en un i altre cas, podrà moderar la quantia de la indemnització.

Art. 160. Els actes que expressa l'article 116, realitzats pel presumpte pròdig, sobre immobles en els quals hagi estat anotada la demanda de prodigalitat, o atorgats amb les persones a les quals hagi estat notificada, podran ésser anul·lats quan la sentència declari la prodigalitat, si es tracta d'actes a títol gratuït, o, si són a títol onerosos, quan el presumpte pròdig hagi sofert una lesió superior al quart del just valor de la prestació.

Aquests actes, no obstant, no seran anul·lables pels motius expressats en el paràgraf anterior si han estat autoritzats prèviament pel Delegat de tuteles mentre es tramita el judici de prodigalitat.

Art. 161. El declarat pròdig podrà instar que sigui revocada la declaració de prodigalitat, prèvia autorització del Magistral de tuteles.

La demanda es tramitarà en judici declaratiu, segons els tràmits del de major quantia, i hauran d'ésser empla-

gats el cònjuge, els ascendents i descendents i la Procuradoria de Catalunya.

La revocació implicarà la cessació de tots els efectes de la prodigalitat.

Art. 162. El declarat pròdig, el curador, el Consell de curatela representat pel seu President, o les persones expressades en l'art. 161, podran demanar que sigui canviat de pronunciament que contingui la sentència de declaració de prodigalitat, d'acord amb el que estatueix l'article 163, per l'altre pronunciament del mateix article.

Aquesta petició haurà d'ésser tramitada com incident dels autos de judici de prodigalitat.

Art. 163. La sentència declaratòria de prodigalitat contindrà un dels dos següents pronunciaments :

Primer. — Que el pròdig queda incapacitat per a realitzar tot acte d'administració i gestió del seu patrimoni ; .

Segon. — Que el pròdig podrà administrar i gestionar el seu patrimoni, però necessitarà l'autorització del Consell de curatela per a realitzar els actes expressats en els arts. 112, 113 i 116.

Art. 164. En el primer dels casos que preven l'article anterior es nomenarà un curador al pròdig, i es constituirà un Consell de curatela. En el segon cas sols es constituirà el Consell.

Art. 165. Serà nomenat curador del pròdig aquell al qual pertocaria la tutela, segons el que disposa el n.º 2 de l'article 24, amb aplicació de l'art. 25, i en el seu defecte a la persona que el Delegat designi lliurement.

Art. 166. El Consell de curatela del pròdig es constituirà d'acord amb el que disposa l'art. 154.

Art. 167. En el primer dels casos previstos en l'art. 163 el curador gestionarà i administrarà el patrimoni del pròdig, i en ço que hi faci referència, ostentarà la seva representació en judici i fora d'ell.

El curador en la seva actuació es subjectarà a les normes establertes per aquesta Llei respecte del tutor.

Art. 168. Si la sentència declaratòria de prodigalitat conté el pronunciament expressat en l'extrem segon de l'article 163, correspondrà al President del Consell de curatela, previ acord del Consell, l'exercici de les accions per a demanar l'anul·lació dels actes expressats en el primer paràgraf de l'art. 160, i dels realitzats pel pròdig un cop feta la declaració de prodigalitat, sense autorització del Consell de curatela, quan sigui necessària.

Art. 169. La muller del pròdig administrarà els béns dotals inestimats, i els parafernals que encara estigués subministrant el marit.

El consentiment que correspondria donar al marit per alienar o gravar els béns dotals inestimats, per l'interès que en ells hi té, correspondrà el Consell de curatela.

CAPÍTOL II

Curatela per capacitat limitada

Art. 170. Els majors d'edat, o habilitats d'edat, que sense estar compresos en el paràgraf segon de l'art. 2.ª, tenen una capacitat mental insuficient, quedaran subjectes a les disposicions que pels pròdigs que conserven les facultats d'administrar i gestionar el seu patrimoni estableix el capítol anterior.

CAPÍTOL III

Curatela dels interdictats

Art. 171. Queden subjectes a curatela els que estan sofrint la pena d'interdicció civil.

Art. 172. Un cop ferma la sentència que imposi la pena d'interdicció, el Tribunal l'ha de posar en coneixement del Delegat de tuteles competent.

També podran fer-ho els parents expressats en l'art. 4.º.

Art. 173. El Delegat de tuteles, en tenir coneixement del fet que expressa l'article anterior, nomenarà curador a la persona que correspongui, segons l'estatut en el número segon de l'art. 24 amb aplicació del que disposa l'art. 25. En el seu defecte, el nomenarà lliurement.

Art. 174. La curatela de l'interdicat queda limitada a l'administració i disposició, per actes entre vius, dels béns propis del subjecte a interdicció, i a la seva representació en judici.

Art. 175. Quan els actes expressats en l'article anterior siguin dels compresos en els arts. 112, 113 i 116, l'autorització del Consell de tutela quedarà substituïda per l'assentiment de l'interdicat.

Si aquest no assenteix, el curador podrà realitzar l'acte amb l'autorització del Delegat de tuteles.

En els casos previstos en l'art. 119, sols serà necessari l'assentiment de l'interdicat.

Art. 176. El Delegat de tuteles exercirà, respecte del curador de l'interdicat, les funcions que, amb relació al tutor, té el Consell de tutela en la qualificació de la capacitat, admissió d'excuses, acords, de remoció, fixació i qualificació de fiança, intervenció en l'inventari, senyalament de retribució i rendició de comptes.

També li correspon vigilar l'actuació del curador, cridar-li l'atenció quan ho estimi convenient, i imposar-li les sancions estatuides en l'art. 73.

CAPÍTOL IV

Curatela dels concebuts

Art. 177. Quan els béns i drets de l'infant concebut no puguin ésser regits pel seu pare o mare, el tutor o curador del pare, o en el seu defecte, el de la mare, actuarà com a curador dels dits béns o drets.

Cessarà el curador en néixer l'infant o quan el naixement esdevingui impossible.

Art. 178. La finalitat d'aquesta curatela es limitarà a la conservació i administració dels béns del fill concebut.

Sols podrà realitzar els actes compresos en els arts. 112, 113, i 116, en cas de necessitat, amb autorització del Delegat de tuteles.

Art. 179. Serà d'aplicació a aquesta curatela el que disposa l'art. 176.

CAPÍTOL V

Curatela d'herència, llegat o donació

Art. 180. Serà nomenat un curador al que està subjecte a l'autoritat paterna, tutela, o curatela, per a l'administració i gestió dels béns per ell adquirits a títol d'herència, quan el causant ho disposi expressament, o ordeni que l'administració i gestió no correspongui al pare, a la mare, al tutor o al curador que tingues a virtut d'algun dels altres capítols d'aquest títol.

Art. 181. Exercirà el càrrec de curador la persona designada pel testador, i, en el seu defecte, s'estarà al que disposa l'art. 165.

Art. 182. Les facultats d'aquest curador quedaran limitades a l'administració i gestió del que sigui objecte de l'herència.

Art. 183. Quan el titular dels béns subjectes a curatela estigui sotmès a autoritat paterna, el Delegat de tuteles assumirà les funcions atribuïdes per aquesta Llei al Consell de tutela.

Quan estigui subjecte a tutela o curatela, les funcions del Consell respectiu s'estendran a aquesta curatela. Si la curatela a que estés subjecte no tingues Consell constituït, assumirà les seves funcions el Delegat de tuteles.

Art. 184. El testador, en l'acte d'última voluntat, podrà exonerar al curador de l'obligació de fiançar i de rendir comptes anyals, i disposar expressament que podrà realitzar sense autorització del Consell de tutela, o del Delegat de tuteles, si s'escau, tots o alguns dels actes de gestió o administració compresos entre els que expressen els arts. 112, 113 i 116.

No obstant, el Magistrat de tuteles pot deixar sense efecte les abans dites disposicions del testador quan cregui

que la seva subsistència posa en perill dels béns als quals s'estengui aquesta curatela.

Art. 185. El curador d'herència estarà obligat a lliurar al pare, o mare, o tutor o al curador que tingues el curatelat, a virtut d'algun dels altres capítols d'aquest títol, encara que el causant ho hagués prohibit, les quantitats que aquells li reclamin amb justificat interès del titular dels béns, i prèvia autorització del Consell de tutela, o curatela, o del Delegat, si s'escau.

El curador podrà recórrer de l'autorització expressada, davant el Delegat de tuteles, dins dels quinze dies hàbils següents, si la dita autorització ha estat donada pel Consell de tutela o curatela. La resolució del Delegat serà definitiva.

Art. 186. Aquesta curatela subsistirà mentre el titular dels béns estigui subjecte a autoritat paterna, tutela, o curatela.

Finirà, però, abans si així ho ha ordenat el testador.

Art. 187. Les normes estatuides en aquest capítol en relació a l'herència, s'aplicaran als heretaments, llegats, i donacions, en el que s'adigui a la seva naturalesa.

CAPÍTOL VI

Curatela dels béns del fills, quan el que exerceix l'autoritat paterna està privat de la seva administració

Art. 188. Serà nomenat un curador d'acord amb el que estatueix el capítol anterior, per a l'administració i gestió dels béns dels fills menors, quan els seus pare i mare estiguin privats de l'administració que legalment els correspondria sobre d'ells.

CAPÍTOL VII

Curatela de determinats béns o explotacions, instituïda pel Consell de tutela i curatela

Art. 189. Serà nomenat un curador per a l'administració i gestió d'un grup de béns, o explotació agrícola, mercantil, o industrial, del subjecte a tutela o curatela, quan per raó de la situació, millor rendiment, o altres circumstàncies especials, ho acordi el Consell de tutela o curatela, amb aprovació del Delegat de tuteles, o ho acordi aquest quan assumeixi les funcions del Consell.

Art. 190. Exercirà aquesta curatela la persona que el Consell designi, amb l'aprovació del Delegat de tuteles.

Art. 191. Seran d'aplicació a aquesta curatela les disposicions de l'art. 182 i paràgraf segon del 183.

Art. 192. Aquesta curatela subsis-

tirà mentre el titular dels béns estigui subjecte a tutela o curatela.

Finirà, però, abans, si ho acorda el Consell de tutela, o curatela, amb aprovació del Delegat.

CAPÍTOL VIII

Curatela de l'habilitat d'edat

Art. 193. Serà nomenat un curador a l'habilitat d'edat, a instància seva, per tal que, en defecte de pare i mare, pugui concedir-li l'autorització i prestar-li l'assistència de què parlen els articles 10 i 11 de la Llei de majoria i habilitació d'edat, del 8 de gener del 1934.

Art. 194. El Delegat de tuteles nomenarà curador un ascendent, o, en el seu defecte, un parent per consanguinitat fins el quart grau, de l'habilitat, i a manca d'ells, la persona que lliurement elegeixi.

Art. 195. El curador de l'habilitat d'edat no tindrà dret a cap retribució. Sols hauran d'ésser-li abonades les despeses de viatge i estada.

Art. 196. Finirà aquesta curatela quan cessi la situació d'habilitació d'edat.

CAPÍTOL IX

Curatela de l'absent

Art. 197. Quan s'hagin d'adoptar mesures provisòries respecte d'un presumpte absent, o quan s'hagi fet la declaració d'absència, el Delegat de tuteles, d'ofici, o a instància dels parents que expressa l'art. 4.º, o de qualsevol interessat en el patrimoni de l'absent presumpte o declarat, organitzarà la curatela de l'absent.

Art. 198. Correspondrà la curatela de l'absent a la persona a qui pertocaria la tutela segons el que disposa el n.º 2 de l'art. 24, amb l'aplicació del que preceptua l'art. 25.

En el seu defecte, el Consell de curatela nomenarà lliurement el curador.

Art. 199. El curador administrerà i gestionarà el patrimoni de l'absent, i representarà la seva persona en judici i fora d'ell.

Art. 200. Aquesta curatela finirà quan acabi la situació d'absència.

CAPÍTOL X

Curatela de l'herència jacent

Art. 201. Durant el temps comprés entre la mort del *de cuius*, fins a la acceptació expresa, o tàcita, de l'herència pels hereus, el Delegat de tuteles, si ho creu convenient ateses les circum-

tàncies del cas, nomenarà un curador a instància dels hereus designats, o que ho serien en el seu defecte, o dels llegítimaris, dels llegataris o dels creditors. Haurà de nomenar-lo quan el testador ho hagi disposat en acte d'última voluntat.

Art. 202. No procedirà el nomenament del curador expressat en l'article anterior:

Primer. — Quan es constitueixi administració judicial a virtut de judici universal d'abintestat, testamentària, o procediment d'adjudicació de béns a varies persones cridades sense designació de noms.

Si el curador hagués estat nomenat abans, haurà de cessar en constituir-se l'administració judicial.

Segon. — Quan el testador hagi nomenat marmessor amb facultat d'administrar l'herència.

Tercer. — Quan els hereus instituïts sota condició suspensiva hagin obtingut la possessió dels béns de l'herència.

Art. 203. La curatela de l'herència jacent correspon al nomenat pel *de cuius*.

En el seu defecte serà curador el cònjuge superstituto que no estés separat de dret o de fet, i, a falta d'aquest, l'ascendent, o descendent, que elegeixi el Delegat de tuteles.

En defecte de tots ells, ho serà la persona que el Delegat de tuteles designi lliurement.

En els casos previstos en els dos paràgrafs anteriors no podrà ésser curador cap dels hereus cridats.

Art. 204. La finalitat d'aquesta curatela serà la conservació de l'herència jacent. Correspondrà al curador realitzar els actes d'administració dels béns, i l'exercici judicial i extrajudicial de les seccions inherents a l'administració.

No s'estendrà a les facultats que per acte d'última voluntat hagin estat confiades als marmessors.

Art. 205. Si, per necessitat inajornable, el curador ha de realitzar alguns dels actes compresos en els arts. 112, 113 i 116, haurà d'obtenir prèviament l'autorització del Delegat de tuteles.

Art. 206. Serà d'aplicació a aquesta curatela el que disposa l'art. 176.

Art. 207. La curatela de l'herència jacent fineix quan sigui acceptada l'herència pels hereus.

Quan l'herència hagi estat sols acceptada per alguns dels hereus, la curatela quedarà reduïda a les parts corresponents als hereus que no l'hagin acceptat.

CAPÍTOL XI

Curatela en els casos d'oposició o concurrència d'interessos

Art. 208. Quan el tutor o curador té en un assumpte interessos oposats al tutelat, o curatelat, o concurrència d'interessos amb ell, de la qual probablement se'n puguin derivar perjudicis pel menor o incapaç, aquest haurà d'ésser representat per un curador.

Seràn considerats com a casos de concurrència d'interessos, compresos en el paràgraf anterior, les particions d'herència, en les quals el tutor, o curador, sigui cohereu amb el tutelat o curatelat, o un dels dos hereus i l'altre llegatari de part alíquota, i les divisions de béns que tinguin en comunitat.

Art. 209. També serà nomenat el curador expressat en aquest capítol, els subjectes a l'autoritat paterna, quan els seus pares es trobin en les mateixes situacions expressades en l'article anterior.

Art. 210. També serà nomenat aquest curador a l'habilitat d'edat quan el pare, o la mare, o el curador, que hagin de donar l'autorització prevista en els arts. 10 i 11 de la llei de majoria i habilitació d'edat del 8 de gener del 1934, es trobin respecte de l'habilitat d'edat en les mateixes situacions expressades en l'art. 208.

Art. 211. El pare, la mare, el tutor, o el curador, que es trobin en els casos expressats en els articles anteriors, han de sol·licitar del Delegat de tuteles el nomenament del curador expressat en aquest capítol.

També poden sol·licitar el nomenament d'habilitat d'edat les persones expressades en l'art. 4.º i la Procuradoria de Catalunya.

Art. 212. El curador nomenat en els casos previstos en aquest capítol quedarà investit de les funcions que correspondrien a un tutor segons aquesta Llei, en l'acte o negoci que faci necessària la seva intervenció.

En el cas de l'art. 209, el Delegat de tuteles exercirà, respecte del curador, les funcions que correspondrien al Consell de tutela.

Art. 213. El Delegat de tuteles nomenarà curador a un ascendent, o, en el seu defecte, a un parent per consanguinitat fins al quart grau, del tutelat, menor o habilitat, i en defecte d'ells, a la persona que lliurement elegeixi.

No podran ésser nomenats ni el cònjuge del que es trobi en situació d'oposició o concurrència d'interessos, ni cap parent de la branca d'aquest fins el quart grau.

Art. 214. El curador de què tracta aquest capítol no tindrà dret a retribu-

ció; sols hauran d'ésser-li abonades les despeses de viatge i estada.

No obstant, quan l'oposició o concurrència d'interessos exigeixi una continuïtat d'acció del curador, aquest tindrà dret a la retribució que aquesta Llei assenyala al tutor.

En aquest cas el curador haurà de fiançar.

Art. 215. Aquesta curatela finirà quan per qualsevol motiu cessi la causa que donà lloc a la oposició, o concurrència, d'interessos.

CAPITOL XII

Curatela per a la defensa del presumpte incapaç o pròdig

Art. 216. En els casos previstos en el paràgraf segon de l'art. 6.º, i paràgraf segon de l'art. 157, el Delegat de tuteles, a instància del Tribunal davant el qual estigui plantejada la incapacitat, o prodigalitat, nomenarà un curador al presumpte incapaç, o pròdig, perquè el defensi.

Art. 217. Aquest curador serà nomenat de conformitat al que disposa l'article 194.

Art. 218. Aquest curador no tindrà dret a retribució; sols podrà exigir despeses de viatge i estada.

Art. 219. El curador del presumpte pròdig, per a formalitzar recurs de casació contra la sentència que declari la prodigalitat, necessitarà autorització del Magistrat de tuteles.

CAPITOL XIII

Curatela de la persona incerta i del no concebut

Art. 220. Quan un assumpte afecti a persona incerta, o a un no concebut, aquests seran representats en judici, i fora d'ell, per un curador.

Art. 221. El Delegat de tuteles nomenarà curador del no concebut a una de les persones que serien parents d'ell, dins del quart grau, si hagués nascut.

Si es tracta de persona incerta, el Delegat de tuteles nomenarà curador a un dels parents d'elles, dintre del quart grau, si poden ésser determinats.

Si no és possible fer aquests nomenaments, el Delegat de tuteles el nomenarà lliurement.

Art. 222. El Delegat de tuteles podrà nomenar un sol curador encara que siguin diverses les persones incertes, o els no concebuts, quan entre ells hi hagi identitat d'interessos.

Art. 223. El curador sols podrà atorgar els actes que impliquin alteració, o minva, de béns, o drets, dels davant dits representats, en cas de necessitat o utilitat manifesta, i amb l'autorització del Delegat de tuteles.

TÍTOL III

Fur tutelar

Art. 224. Es competent per a intervenir en la constitució i funcionament de la tutela o curatela el Delegat de tuteles del domicili del pare, o mare, que últimament exercien l'autoritat paterna quan es tracti de menors, i el del domicili que tingui el tutelat o curatelat en els altres casos.

En el cas regulat en el capítol IV del títol II serà competent el Delegat del domicili del pare, i, en el seu defecte, de la mare, i en els casos regulats en el capítol XIII del mateix títol, el del lloc on radiquin la major part de béns objecte de l'acte que motiví l'intervenció del curador, dintre del territori de Catalunya.

Art. 225. La tutela i la curatela s'entendran domiciliades en el lloc que expressa l'article anterior, en tot el que afecti a la seva constitució i funcionament.

Art. 226. El domicili de la tutela o curatela pot ésser canviat per causa justificada a instància del tutor, del curador o del Consell, per acord del Delegat de tuteles.

Art. 227. Les tuteles i curateles que es constitueixin dintre el territori català, subjectes a una Llei personal civil no catalana, quedaran sotmeses quant a les formes, i a la naturalesa, i tramitació dels recursos, a les disposicions d'aquesta Llei, sens perjudici del que disposa l'art. 15 de la Constitució de la República respecte dels conflictes interregionals de Lleis, i del que disposin els convenis internacionals.

TÍTOL IV

Registres i estadística

Art. 228. Hi haurà un Registre general de tuteles i curateles a Catalunya sota la guarda del Magistrat de tuteles.

Art. 229. En aquest Registre s'hi faran constar, d'ofici, les característiques i particularitats de cada tutela i curatela.

Art. 230. El Delegat de tuteles haurà de comunicar al Magistrat de tuteles, als efectes de la seva constatació en el Registre, totes les alteracions que es produeixin en els organismes tutelars o curatelars.

A aquest efecte, el tutor, el curador i el President del Consell de tutela o curatela estan obligats a facilitar al Delegat i al Magistrat de tuteles les dades i documents que els reclamin.

Art. 231. Els interessats, i les persones que a judici del Magistrat de tuteles hi tinguin interès legítim, podran demanar certificació de les dades que

obrin en el Registre, relatives a la tutela o curatela respectiva.

Art. 232. La inscripció en el Registre investeix el tutor i el curador de les funcions pròpies del càrrec.

Sense aquest requisit no podran començar a exercir-les.

Art. 233. El Magistrat de tuteles ordenarà la formació d'estadístiques sobre el moviment i vicissituds de les tuteles i curateles.

Cada any es formarà un estat general que serà publicat al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, amb una memòria del Magistrat de tuteles sobre el desenvolupament de la institució tutelar.

TÍTOL V

Prescripció

Art. 234. Les accions derivades de la responsabilitat civil contreta pel tutor, curador, membres del Consell de tutela o curatela, Procuradoria de Catalunya i Delegats i Magistrat de tuteles, podran ésser exercitades des de que hagi tingut efecte l'acte o omissió perjudicial fins quatre anys després del dia de l'extinció definitiva de la tutela o curatela.

Art. 235. L'acció per a demanar la rendició de comptes generals de la tutela o curatela prescriurà als quatre anys des de la seva extinció definitiva.

Art. 236. L'acció per a reclamar el ròssec que resulti de la rendició de comptes prescriurà als quatre anys, comptadors des de que quedi líquid i exigible.

Disposicions transitòries

Primera. — Les persones que en començar a regir aquesta Llei estiguin exercint el càrrec de tutor de menors, folls i sord-muts, amb rellevament de fiança, d'acord amb la legislació anterior, continuaran alliberats de l'obligació de fiançar, sense necessitat que els n'eximeixi el Magistrat de tuteles.

Segona. — Els tutors i els Vocals dels Consell de família que en començar a regir aquesta Llei estiguin exercint el càrrec segons la legislació anterior, continuaran exercint-lo, per bé que el tutor i el Consell en endavant es subjectaran a les disposicions d'aquesta Llei.

Tercera. — El tutor dels declarats pròdigs abans de començar a regir aquesta Llei continuarà amb el caràcter de curador.

El Consell de família actuarà com a Consell de curatela.

El curador i el Consell de curatela s'atendran en el seu funcionament a les disposicions del capítol II d'aquesta Llei, per bé que encaixant les seves facultats amb el que permetin els pronun-

ciaments de la sentència declaratòria de prodigalitat.

Quarta. — El tutor dels subjectes a interdicció civil abans de començar a regir aquesta Llei, continuarà en el seu càrrec com a curador de l'interdictat. El Consell de família cessarà en les seves funcions.

Cinquena. — Les persones que en començar a regir aquesta Llei administrin béns o rendes de menors subjectes a pàtria potestat, donats o llegats per a les despeses de la seva instrucció o educació, continuaran com a curadors, amb subjecció a les disposicions del capítol v del títol II d'aquesta Llei.

També continuaran amb el caràcter de curadors les persones que per haver estat nomenats tutors per un estrany que hagués instituït hereu a un menor o incapac, o ordenat llegat d'importància a favor seu, estés administrant els llegats o herència en començar a regir aquesta Llei.

Sisena. — El tutor dels qui en regir aquesta Llei es trobin en situació d'emancipats o habilitats d'edat, continuarà com a curador; i quedarà subjecte al que estatueix el capítol VIII del títol II d'aquesta Llei.

Setena. — Els qui en començar a regir aquesta Llei representin o administrin béns d'absent, continuaran amb el caràcter de curadors i quedaran subjectes al que estableix el capítol IX del títol II d'aquesta Llei.

Vuitena. — La persona que representi en judici, i fora d'ell, els fills menors, o els tutelats, per tenir interessos oposats en un assumpte als seus pare o mare o tutor, actuaran en endavant com a curadors, i quedaran subjectes a les disposicions del capítol XI del títol II d'aquesta Llei.

Novena. — Les tuteles que en començar a regir aquesta Llei estiguin constituïnt-se, s'hauran d'organitzar de conformitat a les seves disposicions.

Disposició addicional

Sens perjudici del que disposa aquesta Llei, els Tribunals de menors continuaran entenent de la suspensió del dret dels tutors de guarda i educació de la persona dels menors de setze anys, de conformitat amb les disposicions actualment vigents.

Disposicions finals

Primera. — Un Reglament desenvoluparà els preceptes que exigeixi l'aplicació d'aquesta Llei.

Segona. — Queden derogades totes les lleis i disposicions en allò que s'oposin al que preceptua aquesta Llei.

Tercera. — Aquesta Llei començarà a regir el dia primer de gener del 1935. Barcelona, 18 de juliol del 1934.

El President de la Generalitat,

LLUÍS COMPANYYS

El Conseller de Justícia i Dret,
JOAN LLUHÍ I VALLESCÀ

